

ANALÝZA DOSTUPNOSTI PROVOZNÍCH JEDNOTEK POTRAVINÁŘSKÝCH OBCHODNÍCH ŘETĚZCŮ NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Mgr. Michal Němec

červenec 2012

Analýza dostupnosti provozních jednotek potravinářských obchodních řetězců na území hl. m. Prahy – publikováno v červenci 2012 *(zrevidováno v září 2012)*

Útvar rozvoje hl. m. Prahy, Odbor strategické koncepce (STR URM)

Zpracoval: Mgr. Michal Němec, tel.: 236 005 679, e-mail: nemec@urm.mepnet.cz

Elektronická verze dokumentu: <http://www.urm.cz/cs/strateg-plan-analyzy-lide-v-praze>

Obsah

ÚVOD	4
HLAVNÍ ZÁVĚRY ANALÝZY	6
1. METODIKA	8
1.1 Klasifikace maloobchodních provozních jednotek	8
2. POTRAVINÁŘSKÉ OBCHODNÍ ŘETĚZCE A VÝVOJOVÉ ETAPY MALOOBCHODU V ČR	10
3. SÍŤ PROVOZNÍCH JEDNOTEK POTRAVINÁŘSKÝCH OBCHODNÍCH ŘETĚZCŮ V HL. M. PRAZE.....	13
4. ANALÝZA DOSTUPNOSTI PROVOZNÍCH JEDNOTEK POTRAVINÁŘSKÝCH OBCHODNÍCH ŘETĚZCŮ NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY	18
4.1 Městská část Praha 1.....	21
4.2 Městská část Praha 2.....	23
4.3 Městská část Praha 3.....	24
4.4 Městská část Praha 4.....	25
4.5 Městská část Praha 5.....	26
4.6 Městská část Praha 6.....	27
4.7 Městská část Praha 7.....	28
4.8 Městská část Praha 8.....	29
4.9 Městská část Praha 9.....	30
4.10 Městská část Praha 10.....	31
4.11 Městská část Praha 11.....	32
4.12 Městská část Praha 12.....	33
4.13 Městská část Praha 13.....	34
4.14 Městská část Praha 14.....	35
4.15 Městská část Praha 15.....	36
4.16 Městská část Praha 16.....	37
4.17 Městská část Praha 17.....	38
4.18 Městská část Praha 18.....	39
4.19 Městská část Praha 19.....	40
4.20 Městská část Praha 20.....	41
4.21 Městská část Praha 21.....	42
4.22 Městská část Praha 22.....	43
4.23 Městská část Praha-Čakovice.....	44
4.24 Městská část Praha-Dubč.....	45
4.25 Městská část Praha-Libuš.....	46
4.26 Městská část Praha-Nebužice.....	47
4.27 Městská část Praha-Řeporyje.....	48
4.28 Městská část Praha-Štěrboholy	49
4.29 Městská část Praha-Vinoř	50
4.30 Městská část Praha-Zbraslav	51
4.31 Městská část Praha-Zličín	52
4.32 Ostatní městské části.....	53
POUŽITÉ INFORMAČNÍ ZDROJE A LITERATURA	54

Úvod

Maloobchodní síť, kterou lze obecně definovat jako soubor obchodně-provozních jednotek zaměřených na realizaci zboží konečnému spotřebiteli,¹ prošla v hl. m. Praze v uplynulých dvaceti letech významnými transformačními procesy. Ty výrazně proměnily její kvalitativní i prostorovou strukturu a měly za následek značné navýšení její celkové kapacity. V důsledku těchto procesů se posílil význam maloobchodu v pražské i celostátní ekonomice a také se navýšil počet osob zaměstnaných v tomto odvětví.

V předkládané analýze se zaměříme pouze na dílčí část pražské maloobchodní sítě, která však byla výše nastíněnými transformačními procesy zasažena velmi intenzivně. To se týká provozních jednotek potravinářských obchodních řetězců, pro které byl v uplynulých dvaceti letech příznačný značný nárůst celkového objemu prodejních ploch a v neposlední řadě také zavádění nových formátů provozních jednotek, jakými jsou například hypermarkety, supermarkety či diskontně orientované prodejny. Provozní jednotky tohoto typu jsou provozovány výhradně zahraničními potravinářskými obchodními řetězci, jejichž tržní podíl na stále koncentrovanějším a globalizovanějším maloobchodním trhu v uplynulém období značně narůstal, a to především na úkor menších provozovatelů (viz kapitola č. 2).

Pražská maloobchodní síť se vyznačuje vysokou koncentrací provozních jednotek potravinářských obchodních řetězců, což je primárně důsledkem značně územně koncentrované poptávky. Její úroveň je však v rámci území Prahy diferenciována stejně jako územní distribuce provozních jednotek potravinářských obchodních řetězců (viz kapitola č. 3).

Hlavním cílem předkládané analýzy je identifikovat rozdíly v nákupních možnostech obyvatel jednotlivých pražských městských částí z hlediska (ne)umístění provozních jednotek potravinářských obchodních řetězců v docházkové vzdálenosti od jejich bydliště (viz kapitola č. 4). Úroveň dostupnosti těchto potravinářských prodejen se v rámci Prahy velmi významně liší, přičemž klíčovými determinanty jsou především hustota obyvatelstva a s tím související převažující typ zástavby, koncentrace pracovních příležitostí či zařízení občanské vybavenosti mající za následek zvýšenou intenzitu pohybu lidí v dané lokalitě. Svojí roli při rozhodování o lokalizaci maloobchodní provozní jednotky hrají také další specifické atributy území (např. významná dopravní funkce, památková zóna aj.).

Jedním z ústředních výstupů analýzy je výčet pražských lokalit významnějšího rozsahu, v nichž nemají obyvatelé možnost realizace nákupu plného potravinářského sortimentu v docházkové vzdálenosti od svého bydliště. Analogicky analýza identifikuje lokality, v nichž je vybavenost potravinářskými prodejnami s plným sortimentem nejvyšší a místním obyvatelům nejlépe přístupná.

Tyto výstupy lze uplatnit především při hodnocení úrovně občanské vybavenosti v jednotlivých oblastech Prahy a nepřímou možností naše zjištění implikovat i úroveň kvality života v dané oblasti. Vycházíme totiž z toho, že možnost nákupu plného potravinářského sortimentu v komfortní docházkové vzdálenosti, aniž by byl nakupující nucen použít osobní automobil nebo prostředky městské hromadné dopravy, představuje specifickou kvalitu vyplývající ze života v urbánním prostředí.

Eventuálně může být naše analýza využitelná samotnými potravinářskými obchodními řetězci (popř. jinými maloobchodními subjekty) jako základní informační materiál, který lze zohlednit při rozhodování o umístění maloobchodní provozní jednotky v dané lokalitě.

¹ PRAŽSKÁ, JINDRA 2002

V žádném případě si však předkládaná analýza neklade ambice nahrazovat komplexní územní a tržní analýzy podrobně identifikující kupní potenciál vybrané mikrolokality a úroveň místního konkurenčního prostředí (již jen z toho důvodu, že se zaměřujeme pouze na analýzu provozních jednotek potravinářských obchodních řetězců, tedy pouze na určitou, i když velmi významnou část maloobchodní sítě nezohledňující však menší provozní jednotky).

Hlavní závěry analýzy

Na území Prahy bylo v dubnu 2012 lokalizováno celkem 219 plnosortimentních prodejen provozovaných jedním z deseti v Praze působících maloobchodních potravinářských řetězců. V Praze tak připadá téměř 5 700 obyvatel na jednu plnosortimentní potravinářskou prodejnu. Z hlediska jejich typu převažují supermarkety, které tvoří přibližně polovinu ze všech analyzovaných provozních jednotek potravinářských obchodních řetězců. Hypermarketů jsme identifikovali 28 a na jednu vysokokapacitní provozní jednotku tohoto typu tak v Praze připadá téměř 45 tisíc obyvatel (ve všech ostatních krajích ČR je počet obyvatel připadajících na jeden hypermarket nižší).

Územní rozložení provozních jednotek potravinářských obchodních řetězců primárně sleduje úroveň hustoty zalidnění a mobility obyvatelstva v dané lokalitě. Z tohoto konstatování nepřímě vyplývá, že územní distribuce analyzovaných provozních jednotek je v rámci území Prahy nerovnoměrná. O tom vypovídá i to, že z celkového počtu 57 městských částí nebyla ve 26 z nich identifikována ani jedna provozní jednotka potravinářského obchodního řetězce. Na druhou stranu, ve třech největších pražských městských částech (Praha 4, Praha 8, Praha 10) bylo soustředěno 28 % z celkového počtu analyzovaných provozních jednotek.

Hlavním cílem analýzy bylo ověřit, zda a jakým způsobem se liší v pražských městských částech situace obyvatel z hlediska možností docházky do plnosortimentních potravinářských prodejen. Bylo zjištěno, že téměř 70 % obyvatel Prahy bydlí v docházkové vzdálenosti do 500 metrů od jedné z provozních jednotek potravinářských obchodních řetězců. Z územního hlediska se však přístup obyvatel jednotlivých pražských městských částí k těmto jednotkám velmi liší, přičemž převažující typ a morfologie zástavby, jež má zásadní vliv na úroveň hustoty obyvatelstva, můžeme označit za klíčový faktor ovlivňující úroveň dostupnosti provozních jednotek i hustoty maloobchodní sítě v dané lokalitě.

Analýza prokázala, že především na sídlištích je dostupnost provozních jednotek potravinářských obchodních řetězců na velmi vysoké úrovni. Například v městských částech Praha 11 (její území tvoří převážně sídliště Jižní Město), Praha 13 (sídlíště Jihozápadní Město) a Praha 17 (sídlíště Řepy) bydlí více než 90 % obyvatel v docházkové vzdálenosti do 500 metrů od plnosortimentní potravinářské prodejny.

Hustá, dobře dostupná maloobchodní síť provozních jednotek potravinářských obchodních řetězců byla identifikována rovněž ve většině lokalit vnitřního města i historického centra. Vůbec nejvyšší podíl obyvatel bydlících v docházkové vzdálenosti do 500 metrů od plnosortimentní potravinářské provozní jednotky byl ze všech pražských městských částí zaznamenán v Praze 2 (více než 93 %). Velmi nadprůměrnou úroveň dostupnosti provozních jednotek potravinářských obchodních řetězců jsme zaznamenali například v městské části Praha 7.

Naopak v oblastech lokalizovaných ve vnějším pásmu města, kde převažuje zástavba rodinných domů, je z celopražského hlediska velmi podprůměrný či dokonce nulový podíl obyvatel žijících v docházkové vzdálenosti do 500 metrů od plnosortimentní potravinářské prodejny. Značná část obyvatel periferních oblastí hlavního města tak prakticky nemá vůbec žádnou možnost docházky do plnosortimentní potravinářské prodejny (a to ani při stanovení docházkové vzdálenosti výrazně vyšší než 500 m) a je tedy nucena k nákupu plného potravinářského sortimentu využít osobní automobil nebo prostředky veřejné hromadné dopravy. Cílem těchto nákupů mohou být i mimopražské destinace (např. obchodní zóna Průhonice-Čestlice, Říčany aj.).

Tzv. „hluchá místa“, tedy obydlené oblasti nezanedbatelného rozsahu, kde obyvatelé nemají k dispozici žádnou provozní jednotku potravinářského obchodního řetězce v dosahu do 500 metrů od bydliště, evidujeme kromě periferních oblastí hlavního města také v některých centrálněji lokalizovaných oblastech na území kompaktního města (např. rozsáhlá území v Praze 4 nebo Praze 5...) a v historickém centru města (především území Malé Strany a Hradčan). Tato „hluchá místa“ podrobným způsobem vyjmenováváme v rámci podkapitol 4.1 až 4.32.

Identifikace „hluchých míst“ může posloužit jako odrazový můstek pro realizaci terénních šetření či hlubších tržních a územních analýz maloobchodní sítě ve vymezených mikrolokalitách na území Prahy. V této souvislosti musíme zopakovat, že námi analyzované provozní jednotky potravinářských obchodních řetězců představují pouze dílčí, i když nejvýznamnější segment pražské maloobchodní sítě potravinářských jednotek. Do komplexní analýzy maloobchodní sítě potravinářských jednotek by však bylo nezbytné zahrnout i ostatní menší maloobchodní provozní jednotky, které se podle našeho odhadu podílí necelou jednou třetinou na uspokojení celkové poptávky pražských obyvatel po veškerém potravinářském zboží.

1. Metodika

Před vlastní analýzou dostupnosti provozních jednotek potravinářských obchodních řetězců bylo nejprve nutné vytvořit databázi těchto jednotek. Informace o existenci jednotlivých provozoven jsme čerpali z webových stránek potravinářských maloobchodních řetězců a jsou platné k dubnu 2012. Identifikované provozní jednotky jsme podrobně územně lokalizovali a následně klasifikovali dle definovaných typů maloobchodních provozních jednotek (viz níže podkapitola 1.1).

Dostupnost identifikovaných provozních jednotek jsme vyhodnocovali v programu ArcGIS za použití „bufferové analýzy“. K dispozici jsme měli vrstvu s informacemi o počtu obyvatel za jednotlivé objekty (domy), které však byly aktuální k roku 2009. Zatímco tedy stav identifikovaných provozních jednotek potravinářských obchodních řetězců se vztahuje k roku 2012, údaje o počtu obyvatel (žijících v docházkové vzdálenosti od těchto provozních jednotek) pocházejí z roku 2009. Tento nesoulad však podle našeho názoru významným způsobem nesnižuje validitu našich závěrů.

Analytické výstupy prezentujeme především prostřednictvím indikátorů „podíl a počet obyvatel městské části bydlících v docházkové vzdálenosti od plnosortimentní potravinářské prodejny“ a „počet obyvatel městské části v přepočtu na jednu plnosortimentní potravinářskou prodejnu“. Tyto výstupy jsou k dispozici za hl. m. Prahu jako celek a v rámci podkapitol 4.1 až 4.32 také za jednotlivé městské části.

1.1 Klasifikace maloobchodních provozních jednotek

V rámci analýzy se zaměřujeme pouze na kapacitní potravinářské provozní jednotky, ve kterých má prodej nepotravinářského zboží spíše jen doplňkový charakter a které jsou provozovány jedním z významných potravinářských obchodních řetězců. S ohledem na takto definované podmínky budou pro naši analýzu relevantní jen čtyři typy maloobchodních provozních jednotek, kterým Pražská a Jindra přisuzují v knize *Obchodní podnikání* (2002) mimo jiné tyto základní charakteristiky:

- **Supermarket** – je typem velkokapacitní samoobslužné provozní jednotky, v rámci které je nabízen plný sortiment potravin a rovněž základní druhy nepotravinářského zboží. Supermarket nabízí obvykle na prodejní ploše 400 – 1 500 m² typicky 5 000 – 10 000 druhů zboží. V rámci území města je lokalizační spektrum supermarketů velmi široké.
- **Hypermarket** – oproti supermarketu se hypermarket vyznačuje daleko větším rozsahem prodejní plochy (1 500 – 15 000 m²), ale logicky také rozšířeným sortimentem nepotravinářského zboží. Vzhledem ke značným nárokům na zastavěnou plochu jsou hypermarkety lokalizovány především na okrajích měst či mimo ně.
- **Diskontně orientované prodejny**² – z hlediska velikosti prodejní plochy jsou velmi rozmanité (velikostí mohou odpovídat supermarketu i hypermarketu). Diskontně orientované prodejny nabízí vysokoobrátkové zboží za nízké ceny, avšak při snížené šíři

² Pražská a Jindra (2002) odlišují tzv. klasické diskontní prodejny od tzv. diskontně orientovaných prodejen. Většina charakteristik je pro obě kategorie provozních jednotek společná, ale na rozdíl od diskontně orientovaných prodejen nemají klasické diskontní prodejny většinou stálý sortiment.

Podle našeho názoru provozní jednotky řetězců Penny Market, Lidl aj. tuto charakteristiku nesplňují a z tohoto důvodu nelze v kontextu této terminologie hovořit o klasických diskontních prodejnách. V analýze tedy budeme používat termín diskontně orientované prodejny, popř. diskontně orientované provozní jednotky.

sortimentu. Důsledkem nízkých provozních nákladů je mimo jiné výhradně samoobslužná forma prodeje a omezený rozsah služeb. Diskontně orientované prodejny zpravidla nebývají lokalizovány v centrech měst.

- **Supereta (menší samoobslužná prodejna)** - je širokosortimentní, případně plnosortimentní samoobsluhou potravin s prodejní plochou cca 200–400 m² nabízející základní druhy nepotravinářského zboží denní potřeby. Termín supereta není příliš známý a stále častěji se v rámci odborné veřejnosti setkáváme s označením „convenience prodejny“ pro tento typ provozní jednotky (odvozeno od „convenience store“, které jsou typické pro maloobchodní síť v USA).

Měli bychom vzít v potaz, že uvedená klasifikace provozních jednotek je pouze jednou z možných a že existují významné rozdíly v uplatňovaných kritériích. V jiných zdrojích se například můžeme setkat s vymezením supermarketu jako obchodní jednotky s prodejní plochou až do 2 500 m².³

V analýze uplatňujeme klasifikaci Pražské a Jindry. O prodejních plochách provozních jednotek většiny obchodních řetězců nebylo však možné získat přesné údaje. Při určování typu provozní jednotky proto vycházíme také z vlastních odhadů a znalostí.

³ Např.: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Supermarket>

2. Potravinářské obchodní řetězce a vývojové etapy maloobchodu v ČR

Potravinářské obchodní řetězce se zahraniční účastí začaly operovat na českém trhu již v roce 1991. První supermarket v ČR byl otevřen 6. června 1991 v Jihlavě, o týden později pak první supermarket v Praze. V obou případech to byly supermarkety MANA holandské společnosti Ahold. V roce 1991 byly rovněž otevřeny první prodejny obchodních řetězců Billa a Delvita.⁴ V následujících letech vstupovaly zahraniční potravinářské obchodní řetězce na rozvíjející se český maloobchodní trh v poměrně rychlém časovém sledu. V roce 1992 byly otvírány první diskontně orientované prodejny Plus a Norma a také supermarket Edeka, v roce 1993 vstoupila na český trh rakouská obchodní společnost Julius Meinl.⁵

V této tzv. první vývojové etapě českého maloobchodu, která probíhala v první polovině 90. let, docházelo souběžně jak k dynamickému rozvoji nových obchodních jednotek, tak i k rekonstrukci prodejen již stávající maloobchodní sítě (větší samoobsluhy, obchodní domy). Kromě výše uvedených zahraničních potravinářských řetězců se na tomto procesu podílely i tuzemské společnosti. První etapa transformace maloobchodu, označovaná rovněž jako “atomizace maloobchodní sítě“, byla organizačně i prostorově charakteristická roztržštěním struktury maloobchodu se znaky decentralizace a dekoncentrace struktur maloobchodní sítě.⁶

V tzv. druhé etapě, která probíhá od druhé poloviny 90. let víceméně až do současnosti, se díky vstupu vysoce integrovaných maloobchodních řetězců začíná stále výrazněji prosazovat koncentrační proces, jenž se vyznačuje především vzrůstající tržní dominancí velkých maloobchodních společností, v důsledku čehož se zvyšuje velikost těchto společností, zvyšuje se počet prodejních jednotek. Dalším průvodním jevem je internacionalizace sortimentu zboží.⁷

Na přechodu z první vývojové etapy do druhé se významně podílely obchodní společnosti Tesco a Globus, které vstoupily na český trh v roce 1995. Tyto společnosti zavedly tehdy nový koncept maloobchodní provozní jednotky – hypermarket. První hypermarket byl na území ČR otevřen až v roce 1996. Byl jím hypermarket Globus v Brně.⁸ Společnost Globus, která u nás odstartovala expanzi hypermarketů, stojí rovněž i za prvním hypermarketem v Praze. Ten byl otevřen v roce 1997 na Černém Mostě a okolo něj zde vzniklo i první moderní nákupní centrum.⁹

Dalšími zahraničními potravinářskými obchodními řetězci expandujícími na český maloobchodní trh byly v roce 1996 Interspar, Penny Market a Makro, v roce 1997 Kaufland a Carrefour. Jako poslední zahájil v roce 2003 obchodní činnost Lidl.¹⁰

Některé z výše uvedených potravinářských obchodních řetězců již v ČR nepůsobí (Edeka, Julius Meinl, Delvita, Carrefour), což je primárně důsledkem fúzí některých obchodních řetězců, ke kterým docházelo především v rozmezí let 2004-2008. V tomto ohledu byl vývoj v posledních třech letech poměrně stabilní.¹¹

⁴ Zdroj: http://cs.wikipedia.org/wiki/Seznam_obchodních_řetězců_působících_v_Česku

⁵ PREISINGEROVÁ, 2010

⁶ SZCZYRBA, 2005

⁷ BEDNÁŘ, 2008

⁸ Zdroj: <http://www.stavebni-forum.cz/cs/article/20832/hypermarkety-expanze-do-regionu/>

⁹ KUNC, TONEV, GREPLOVÁ, SZCZYRBA 2012

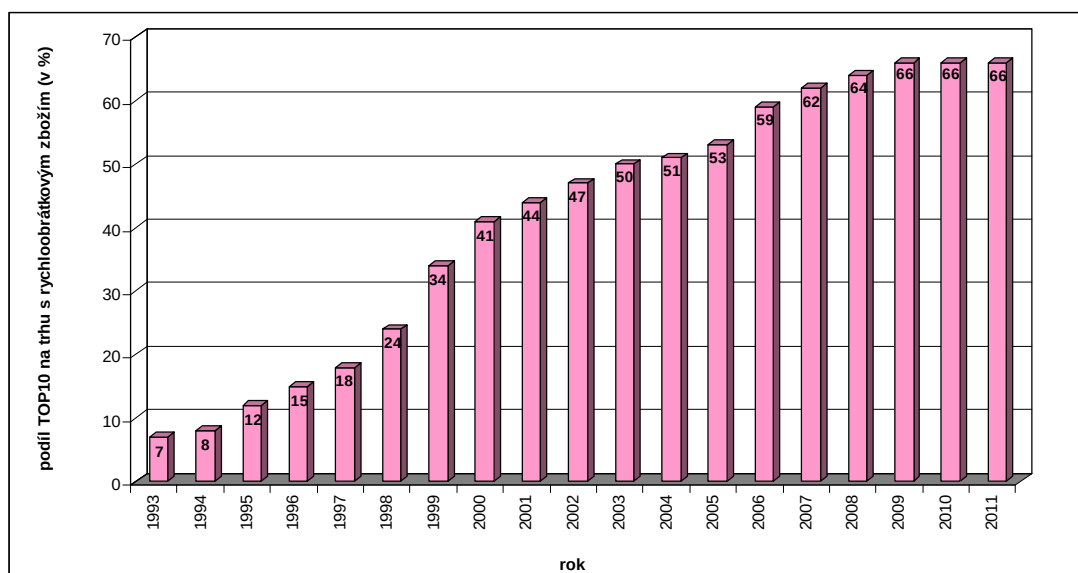
¹⁰ PREISINGEROVÁ, 2010

¹¹ Zdroj: <http://aktualne.centrum.cz/ekonomika/nakupy/clanek.phtml?id=739254>

Výše nastíněná etapizace českého maloobchodního trhu nepřímo vyplývá i z grafu č. 1 prezentující data společnosti Incoma GfK, jež zachycují, jak se v období 1993-2011 vyvíjela míra koncentrace maloobchodního trhu, kterou lze vyjádřit hodnotou podílu tržeb deseti největších obchodních společností na celkových maloobchodních tržbách v ČR (v segmentu rychloobrátkového zboží). Strmě vzrůstající dominance velkých obchodních společností je z grafu evidentní. V roce 1993 mělo deset největších obchodníků pouze 7% podíl na celkovém maloobchodním obratu, v roce 1998 byl tento podíl zhruba čtvrtinový, v roce 2003 poloviční a v roce 2009 již dvoutřetinový.

Od roku 2009 však tržní podíl deseti největších obchodních společností stagnuje, což by mohlo naznačovat, že míra koncentrace českého maloobchodního trhu již dosáhla svých prahových hodnot. Jejich překonání mohou částečně bránit specifické nákupní preference části spotřebitelů, kteří hledají z různých důvodů alternativu k nakupování potravinářského zboží ve velkých obchodních potravinářských řetězcích. Tuto alternativu mohou představovat například specializované soukromé provozovny (řeznictví, zelinářství aj.), malé a dobře dostupné prodejny s dlouhou provozní dobou (např. provozovny příslušníků vietnamské národnosti), farmářské trhy aj.

Graf č. 1: Tržní podíl deseti největších obchodních společností (TOP 10) v ČR

Zdroj dat: INCOMA GfK

Přes výše uvedený vývoj lze český maloobchodní trh s potravinami hodnotit v evropském srovnání jako spíše podprůměrně koncentrovaný. Vyplývá to z publikace *Obchod, pohostinství a ubytování v ČR*, kterou uveřejnila Fakulta mezinárodních vztahů Vysoké školy ekonomické v Praze. Podle ní má v ČR na potravinářském trhu pětice největších obchodních společností tržní podíl přibližně 46 %. Například ale v Maďarsku činí tento podíl 50 %, na Slovensku 53 %, ve Francii 63 %, v Rakousku 67 % a ve Švédsku dokonce 88 %.¹²

Tabulka č. 1 podává přehled o nejvýznamnějších obchodních firmách, které na českém maloobchodním trhu dosáhly v roce 2011 nejvyšších tržeb. Některé z těchto subjektů však neobchodují s potravinářským sortimentem (OBI ČR, IKEA, GECO Tabák) nebo u nich

¹² Zdroj: <http://eregal.ihned.cz/c1-54445920-cesky-maloobchod-mene-koncentrovany-nez-evropa>

převažuje velkoobchodní forma prodeje (Peal), popř. neprovozují žádné prodejny na území Prahy (COOP). Na základě objemu dosažených tržeb za rok 2011 lze označit německou obchodní skupinu Schwarz ČR za nejvýznamnější subjekt, který působí na českém maloobchodním trhu. Schwarz, který v roce 2011 zaznamenal tržby ve výši 65,5 mld. Kč (vč. DPH), provozuje obchodní značky Kaufland a Lidl. Druhou nejsilnější maloobchodní skupinou je německý Rewe ČR (tržby ve výši 53,6 mld. Kč v roce 2011), který provozuje supermarkety Billa a diskontně orientované prodejny Penny Market. Třetí pozici zaujímá britská skupina Tesco, která na území ČR zaznamenala v roce 2011 tržby ve výši 51 mld. Kč.

Tabulka č. 1: TOP 10 obchodních společností v ČR podle tržeb v roce 2011

pořadí	skupina/firma	tržby (mld. Kč vč. DPH)	
		2010	2011
1.	Schwarz ČR	63,2	65,5
	Kaufland	40,0	42,0*
	Lidl	23,2	23,5*
2.	Rewe ČR	51,1	53,6
	Billa	22,2	22,6*
	Penny Market	28,9	31,0
3.	Tesco Stores ČR	47,5	51,0*
	Tesco hypermarket		
	Tesco obchodní dům		
	Tesco supermarket		
	Tesco Expres		
4.	Ahold Czech Republic	42,3	44,0*
	Albert hypermarket		
	Albert supermarket		
5.	Makro Cash & Carry ČR	33,1	32,5*
6.	Globus ČR	26,1	27,0
	COOP	26,0	25,9 X
7.	GECO Tabák	17,7	20,2
8.	SPAR ČR	13,0	14,1*
	Interspar	12,3	13,4
	Spar supermarket		
	Spar Šumava	0,7	0,7*
9.	OBI ČR	9,3	9,4*
10.-11.	IKEA	8,5	8,2
10.-11.	Peal	8,7	8,2

TOP 10	CELKEM (bez Coop)	312	325
TOP 10+1	CELKEM (vč. Coop)	338	351

Zdroj: TOP 10 (INCOMA GfK, Zboží&Prodej)

* = odhad INCOMA GfK

X = systém Coop nemá jednotnou vlastnickou strukturu, proto není jeho pořadí číslováno

3. Síť provozních jednotek potravinářských obchodních řetězců v hl. m. Praze

Pražská maloobchodní síť je typickou městskou maloobchodní sítí, která funguje v podmínkách místně velmi koncentrované poptávky, což umožňuje zvyšovat kapacitu při zachování přiměřené dostupnosti. Relativně krátké docházkové vzdálenosti rovněž umožňují přesuny koupěschopné poptávky mezi prodejními jednotkami a výrazně je tak podporováno konkurenční prostředí.¹³ V důsledku těchto charakteristik a příznivých obchodních podmínek nezůstává pražská maloobchodní síť opomíjena žádným z významných potravinářských obchodních řetězců.

V dubnu 2012, jsme na území Prahy evidovali celkem 219 prodejen, které jsou provozovány jedním z deseti potravinářských obchodních řetězců.¹⁴ Nejvíce bylo identifikováno provozních jednotek obchodní řetězce Albert (65), dále Billa (41), Tesco (30), Lidl (27), Penny Market (25), Norma (13) a méně než deset prodejen provozují na území Prahy hypermarketové řetězce Kaufland (7),¹⁵ Interspar (6), Globus (3) a Makro (2).

Z perspektivy vlastnické struktury má v Praze nejvíce jednotek německá obchodní skupina Rewe, která v ČR provozuje prodejny Billa a Penny Market. Se 66 prodejny Rewe v Praze těsně předstihl holandskou obchodní skupinu Ahold se 65 prodejny Albert.

Z hlediska typu provozní jednotky bylo zjištěno, že potravinářské obchodní řetězce na území Prahy provozují nejvíce supermarketů (107), méně zastoupeny byly diskontně orientované prodejny (65), hypermarkety (28) a superety, resp. menší samoobslužné prodejny (19). Zajímavé je, že počet hypermarketů na počet obyvatel je v Praze nejnižší ze všech krajů v ČR (na jeden hypermarket zde připadá cca 45 tisíc obyvatel). Důvody této relativně slabé sítě hypermarketů v hlavním městě lze spatřovat především v silném zastoupení ostatních formátů maloobchodních provozních jednotek.¹⁶

Jednotlivé maloobchodní řetězce se uplatňovanými typy svých provozních jednotek významně odlišují. Z tohoto hlediska lze považovat obchodní společnost Tesco Stores ČR za nejvariabilnější a z hlediska portfolia uplatňovaných typů provozních jednotek za nejucelenější. V Praze provozuje Tesco obchodní dům My na Národní třídě, 7 hypermarketů, 4 supermarketů a 19 prodejen Tesco Express, které svým pojetím nejbližší odpovídají superetám. Mimo to společnost Tesco odkoupila v roce 2010 od společnosti Penta síť minimarketů Žabka, kterých je v Praze 71 a jsou provozovány na bázi franšízy.¹⁷

¹³ PRAŽSKÁ, JINDRA 2002

¹⁴ Respektive 290 prodejen provozovaných jedenácti řetězci při započtení sítě minimarketů Žabka. Ty však nemůžeme považovat za plnosortimentní potravinářské prodejny. Průměrná prodejní plocha provozoven Žabka je pouze 90 m² a svojí prodejní plochou, šíří a hloubkou sortimentu nebo otevírací dobou odpovídají malým soukromým provozovnám, které v Praze provozují například příslušníci vietnamské národnosti. Tyto malé prodejny jsou však (na rozdíl od provozoven Žabka) velmi obtížně evidovatelné a tudíž je v celopražském kontextu prakticky nelze komplexně analyzovat. Kdybychom zahrnuli do analýzy prodejny Žabka, analyzovali bychom pouze velmi malou část doplňkové maloobchodní sítě potravinářských jednotek, což by nebylo z metodického hlediska korektní. Z těchto důvodů vyhodnocujeme v rámci území Prahy docházkovou dostupnost pouze v případě kapacitnějších maloobchodních provozních jednotek (hypermarkety, supermarketů, diskontně orientované prodejny a superety), které jsou provozovány potravinářskými obchodními řetězci, a můžeme je považovat za páteř základní maloobchodní sítě potravinářských provozních jednotek.

¹⁵ Není započtena nová prodejna Kaufland v Praze 6 – Podbabě, která byla otevřena 31. května 2012.

¹⁶ Zdroj: <http://www.stavebni-forum.cz/cs/article/20832/hypermarkety-expanze-do-regionu/>

¹⁷ Zdroj: <http://corporate.itesco.cz/tiskova-zprava.html?id=684>

Sít' supermarketů je v Praze reprezentována především potravinářskými obchodními řetězci Albert (provozuje rovněž čtyři hypermarkety) a Billa. Obchodní řetězce Lidl, Penny Market a Norma provozují pouze diskontně orientované provozní jednotky o prodejních plochách odpovídajících supermarketu. Provozovateli velkých hypermarketů jsou – vedle již výše zmíněného Tesca a Alberta - obchodní řetězce Kaufland, Globus, Interspar (provozuje rovněž 1 supermarket) a specifickou kategorií představují provozní jednotky obchodního řetězce Makro, které de facto kombinují maloobchodní i velkoobchodní formu prodeje. V rámci analýzy budeme zjednodušeně, i když poněkud nepřesně považovat jednotky Makro za hypermarkety.

Tabulka č. 2: Zastoupení potravinářských řetězců a typů maloobchodních provozních jednotek na území Prahy

název řetězce	hypermarkety	supermarkety	diskonty	superety	celkem
Albert	4	61	-	-	65
Billa	-	41	-	-	41
Globus	3	-	-	-	3
Interspar	5	1	-	-	6
Kaufland	7	-	-	-	7
Lidl	-	-	27	-	27
Makro	2	-	-	-	2
Norma	-	-	13	-	13
Penny Market	-	-	25	-	25
Tesco	7	4	-	19	30
celkem	28	107	65	19	219

Zdroj: STR URM

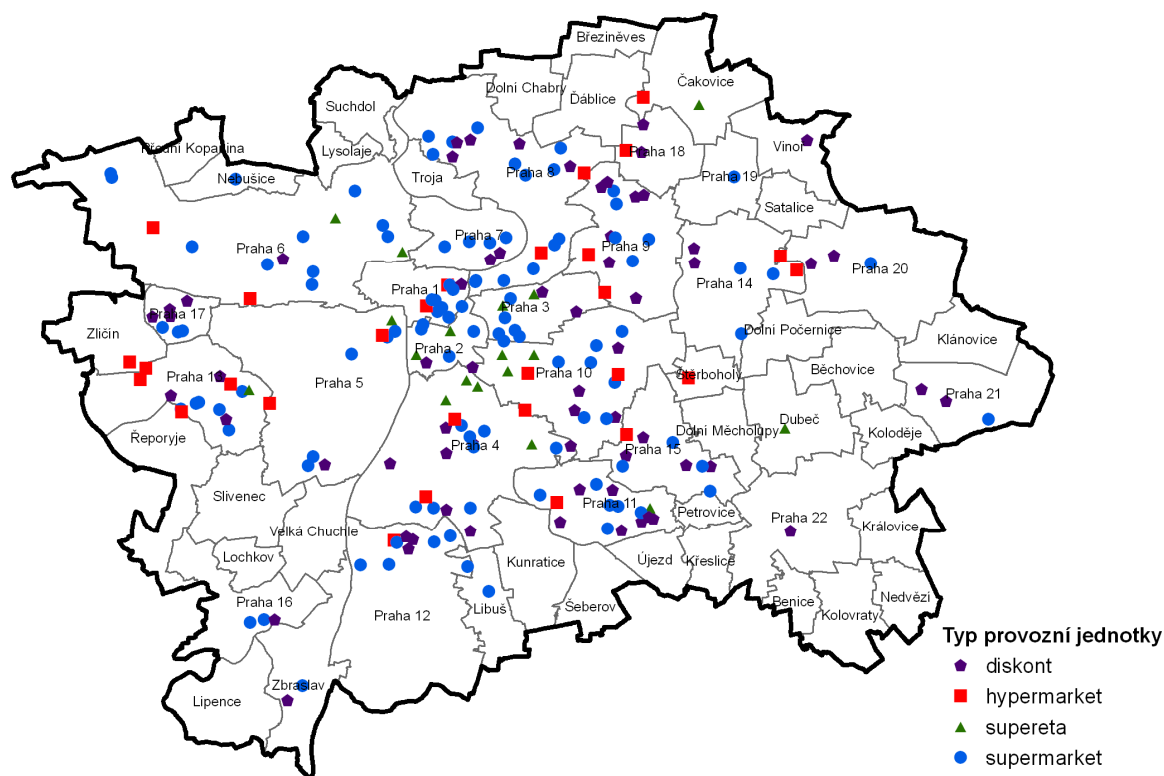
Územní distribuce analyzovaných maloobchodních jednotek, které jsou provozovány potravinářskými obchodními řetězci, je v rámci Prahy relativně nerovnoměrná, což primárně souvisí s nevyváženou alokací obyvatelstva na území hlavního města. Hustota obyvatelstva v určité lokalitě logicky působí na zvyšování či snižování počtu potenciálních zákazníků určité maloobchodní jednotky, jinak řečeno ovlivňuje její akční rádius. Kromě hustoty obyvatelstva je územní distribuce provozních jednotek ovlivňována dalšími významnými aspekty, jež souvisejí především s mobilitou obyvatelstva – s dojížděnkou do zaměstnání, škol, zdravotnických a dalších zařízení občanské vybavenosti.¹⁸ U velkokapacitních maloobchodních provozních jednotek (hypermarketů) je významným lokalizačním faktorem i přímá dostupnost silniční sítě vyššího řádu. Významnou roli pochopitelně sehrává také úroveň konkurenčního prostředí, kterou lze vyjádřit počtem a významem potravinářských provozních jednotek koncentrovaných v dané lokalitě.

Jak jsme již uvedli výše, v rámci Prahy jsme evidovali celkem 219 prodejen (typu hypermarket, supermarket, diskontně orientovaná prodejna nebo supereta), které jsou

¹⁸ PRAŽSKÁ, JINDRA 2002

provozovány potravinářskými obchodními řetězci. V kontextu 57 městských částí bylo nejvíce těchto provozních jednotek evidováno v Praze 4 (22 jednotek), v Praze 8 (21 jednotek) a v Praze 10 (18 jednotek). Vzhledem ke skutečnosti, že jde o tři nejlidnatější pražské městské části, to není příliš neočekávané zjištění. Ve 26 městských částech nebyla evidována ani jedna námi analyzovaná maloobchodní provozní jednotka (výčet těchto městských částí uvádíme v podkapitole č. 4.32).

Schéma č. 1: Územní distribuce provozních jednotek potravinářských obchodních řetězců v hl. m. Praze

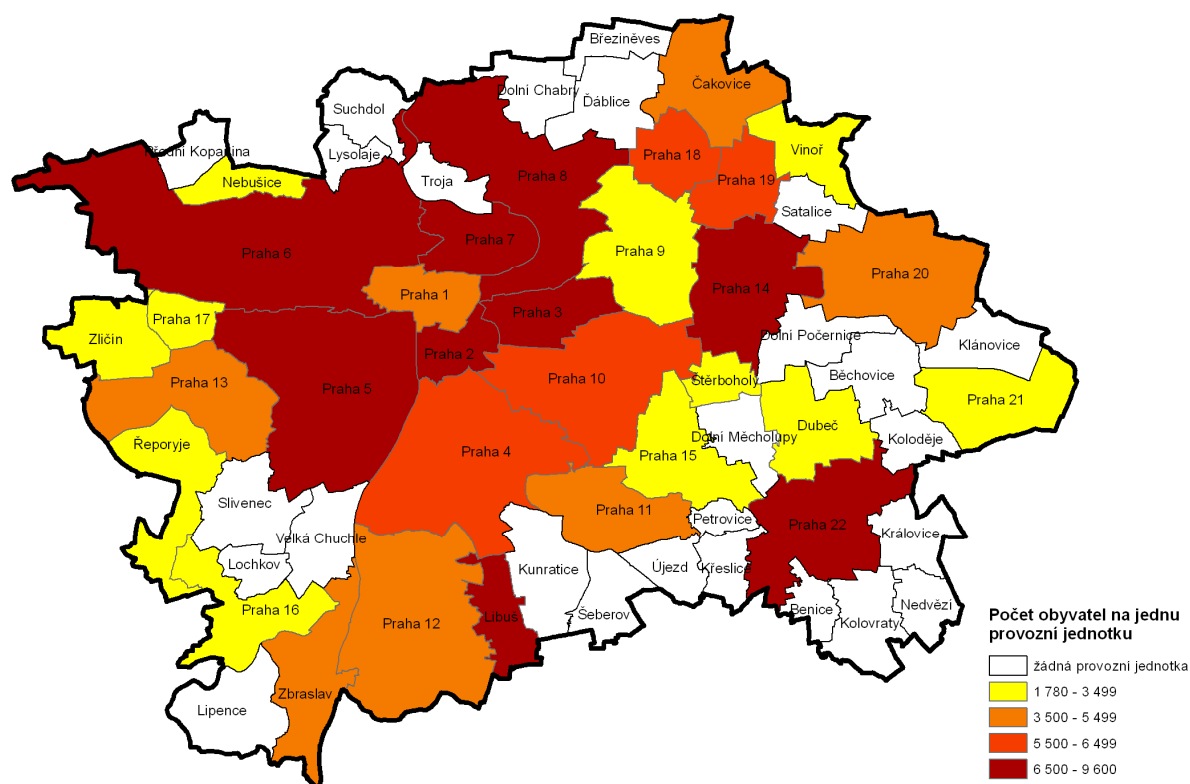
Zdroj: STR URM

V Praze připadá v průměru na jednu provozní jednotku potravinářského obchodního řetězce téměř 5 700 obyvatel. Hodnota tohoto údaje se v kontextu městských částí výrazně liší, což je patrné z kartogramu č. 1. Zatímco v městských částech Praha-Libuš a Praha 5 připadá na jednu provozní jednotku více než 9 000 obyvatel, v městských částech Praha-Zličín a Praha-Štěrboholy méně než 2 000 obyvatel. Musíme si však uvědomit, že ve Zličíně a Štěrboholích jsou umístěna velká obchodní centra, jejichž nákupní spád sahá daleko do okolních oblastí (včetně mimopražských) a lokalizace těchto vysokokapacitních maloobchodních jednotek tedy nikterak nesouvisí s potřebou zajištění občanské vybavenosti v městských částech Praha-Zličín či Praha-Štěrboholy, ale je spíše důsledkem jejich významné tranzitní funkce.

Pokud se zaměříme pouze na ty městské části, kde se nachází více než pět provozních jednotek potravinářských řetězců, můžeme konstatovat, že nejvyšší podíl supermarketů na celkovém počtu provozních jednotek registrujeme v Praze 1 (70 %) a v Praze 6 (67 %). Zároveň se v těchto dvou městských částech, které jsou obecně považovány za tzv. dobré adresy, nachází pouze po jedné diskontně orientované prodejně. Můžeme tedy jen spekulovat, zda tato zjištění o lokalizaci jednotlivých typů maloobchodních provozních jednotek mají

určité souvislosti s ekonomickým statusem a koupěschopností obyvatelstva (v případě specifického území Prahy 1 je však při této úvaze nutné zohlednit i další faktory, především vysokou úroveň mobility nerezidentů v této městské části). Naopak nejvyšší podíl diskontně orientovaných prodejen evidujeme v městských částech Praha 9 a Praha 17, kde tento typ prodejen zaujímá poloviční podíl na celkovém počtu provozních jednotek.

Kartogram č. 1: Počet obyvatel připadajících na jednu provozní jednotku potravinářského obchodního řetězce

Zdroj: STR URM

Z perspektivy městských pásem (tj. historické centrum města, vnitřní a vnější kompaktní město, vnější pásmo) vykazují některé obchodní řetězce specifické lokalizační tendence. Ty jsou závislé především na převažujícím uplatňovaném formátu provozních jednotek daného obchodního řetězce.

Supermarketové řetězce Albert a Billa, stejně jako obchodní řetězec Tesco provozující širokou škálu provozních jednotek, se vyznačují relativně rovnoměrnou a hustou sítí svých prodejen, které jsou umístěny v historickém centru města, ve vnitřním i vnějším kompaktním městě, v menší míře i ve vnějším pásmu. V zásadě totéž lze říci i o prostorové distribuci diskontně orientovaných prodejen Lidl, jejíž síť je však o něco řidší.

U sítě diskontů Penny Market je zřetelná preference k umísťování provozních jednotek do pásma vnějšího kompaktního města (především do pásma sídlišť), kde je 20 z 25 (tj. 80 %) provozoven. Zároveň 21 z 25 (tj. 84 %) Penny Marketů je lokalizováno na pravém břehu Vltavy (logistické zázemí tohoto řetězce tedy sídlí ve východní části metropolitního regionu – v Radonicích). Žádná provozní jednotka obchodního řetězce Penny Market se nenachází

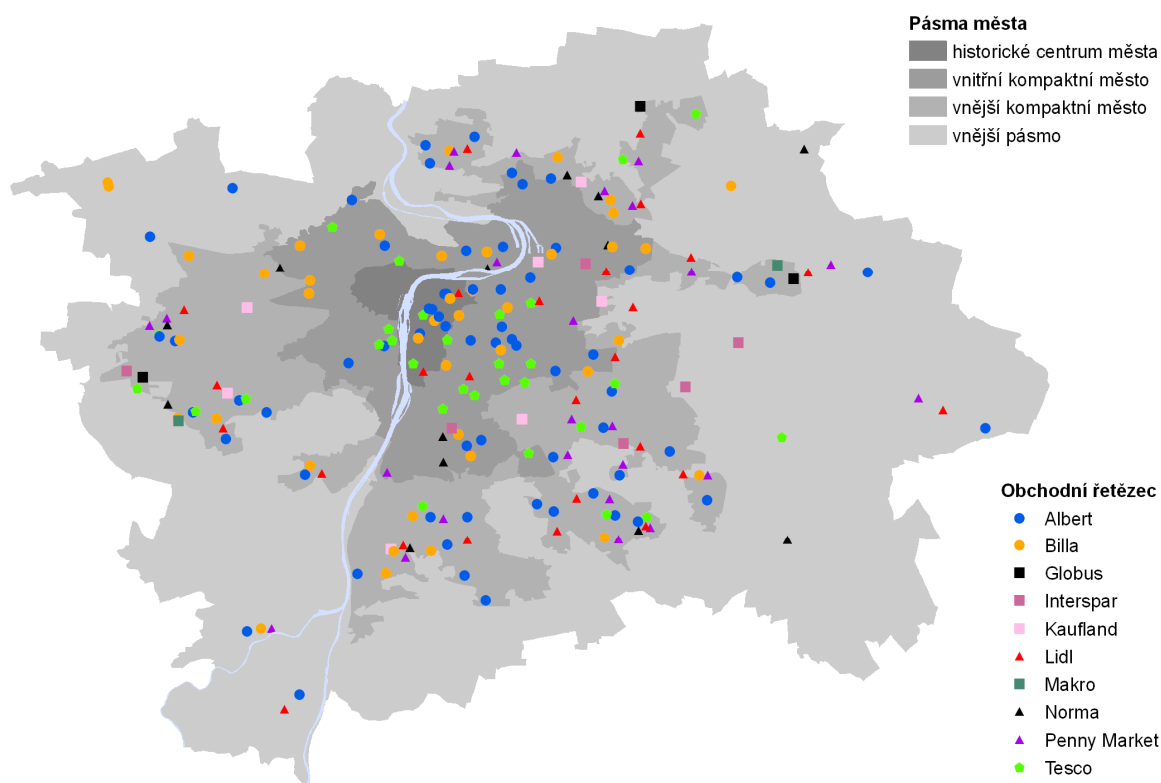
v historickém centru města, což platí i o diskontně orientovaných prodejnách obchodního řetězce Norma.

V případě hypermarketů se u velké části nakupujících předpokládá využití osobního automobilu při realizaci nákupu, a proto při jejich lokalizaci sehrává velmi významnou roli napojení na silniční síť vyššího řádu a také dostatečný prostor pro výstavbu parkovacích kapacit. V případě obchodního řetězce Kaufland, který má všech svých sedm hypermarketů ve vnitřním kompaktním městě nebo ve vnějším kompaktním městě (zejména na rozhraní obou těchto pásem), je však patrný i důraz na lokalizaci provozovny s dobrou dostupností městské hromadné dopravy.

Hypermarkety Interspar jsou ve všech případech součástí velkých obchodních center, která s výjimkou historického centra nalezneme ve všech městských pásmech.

Hypermarkety Globus a Makro lokalizují všechny své provozní jednotky na rozhraní vnějšího kompaktního města a vnějšího pásma, což odpovídá požadavkům zákazníků, kteří využívají pro nákup osobní automobil. Pěší docházka do těchto hypermarketů je značně problematická, to v některých případech platí i o dostupnosti městskou hromadnou dopravou.

Schéma č. 2: Územní distribuce provozních jednotek potravinářských obchodních řetězců v hl. m. Praze dle obchodních řetězců a pásem města

Zdroj: STR URM

4. Analýza dostupnosti provozních jednotek potravinářských obchodních řetězců na území hl. m. Prahy

Pojem “dostupnost” vymezil Výzkumný ústav výstavby a architektury jako možnost přemístit se pěšky nebo dopravními prostředky, jež je charakterizována širším souborem ukazatelů. U prostředků veřejné hromadné dopravy je to například nabídka spojů a jejich rozložení v průběhu dne, celková cestovní doba, maximální interval nebo nákladnost přemístění (tzn. jízdné).¹⁹ V rámci naší analýzy se však zaměříme pouze na pěší dostupnost maloobchodních provozních jednotek v kontextu území hl. m. Prahy, pro kterou definujeme přípustnou docházkovou vzdálenost.

„Docházková vzdálenost bývá označována jako dosažitelnost (dostupnost) nabídky zboží (provozní jednotky) v tzv. přijatelném čase. Tento tzv. přijatelný čas je sociálně-ekonomickou veličinou, je dimenzován především zvyklostmi, dopravními a ekonomickými podmínkami zákazníka a je rozdílný podle druhů zboží s různým intervalem poptávky a diferencovaný podle jednotlivých sociálních skupin.“²⁰

Ačkoliv je tedy docházková vzdálenost značně relativní veličinou, pro účely analýzy dostupnosti provozních jednotek potravinářských obchodních řetězců na území Prahy jsme stanovili jako horní limit bezproblémové docházkové vzdálenosti 500 metrů.²¹ Překonání této vzdálenosti normální chůzí zabere zdravému člověku přibližně 5-10 minut. Tato docházková vzdálenost odpovídá dennímu stupni poptávky.

Musíme mít na zřeteli, že v analýze operujeme se vzdáleností měřenou vzdušnou čarou, která nezohledňuje specifika v orientaci uliční sítě ani případné bariéry v městském prostředí, které mohou v ojedinělých případech přístup k provozní jednotce zcela znemožnit. Tyto bariéry jsou velmi často infrastrukturního charakteru (dálnice, železnice aj.).

Základní výstupy analýzy

Analýza prokázala, že téměř 70 % obyvatel Prahy bydlí v docházkové vzdálenosti do 500 metrů od provozní jednotky jednoho z potravinářských obchodních řetězců.²² Z územního hlediska se však přístup obyvatel jednotlivých městských částí k plnosortimentním potravinářským prodejnám velmi odlišuje, což je zřejmé z údajů uvedených v tabulce č. 3.

Nejvyšší podíl obyvatel žijících v komfortní docházkové vzdálenosti od provozní jednotky byl v rámci Prahy identifikován v městské části Praha 2, kde má více než 93 % obyvatel možnost nákupu plného potravinářského sortimentu ve vzdálenosti do 500 metrů od bydliště.

¹⁹ PRAŽSKÁ, JINDRA 2002

²⁰ PRAŽSKÁ, JINDRA 2002

²¹ Takto určený horní limit docházkové vzdálenosti odpovídá například standardům docházkových vzdáleností na zastávky městské hromadné dopravy na území Prahy. Podle těchto standardů je limit běžné docházkové vzdálenosti v území s vysokopodlažní zástavbou 400 m (v odůvodněných případech 600 m). Na území s nízkopodlažní zástavbou je však limit běžné docházkové vzdálenosti podstatně vyšší (800 m a v odůvodněných případech 1 000 m). Zdroj: Regionální plán Pražské integrované dopravy

²² Do 750 m od plnosortimentní potravinářské prodejny bydlí 85 % pražských obyvatel a do jednoho kilometru dokonce 91 %.

Tabulka č. 3: Dostupnost provozních jednotek potravinářských obchodních řetězců v docházkové vzdálenosti 500 m v rámci pražských městských částí

Městská část	Počet obyvatel městské části (2009)	Počet obyvatel žijících v docházkové vzdálenosti od provozní jednotky	Podíl obyvatel žijících v docházkové vzdálenosti od provozní jednotky
Praha 2	52 345	48 913	93,4 %
Praha 17	24 504	22 555	92,1 %
Praha 11	76 308	69 947	91,7 %
Praha 13	57 614	52 212	90,6 %
Praha 7	39 959	35 592	89,1 %
Praha 15	30 092	26 264	87,3 %
Praha 10	111 494	93 858	84,2 %
Praha 9	48 858	38 481	78,8 %
Praha 3	68 908	54 084	78,5 %
Praha 1	37 697	29 206	77,5 %
Praha 8	103 521	77 268	74,6 %
Praha 18	16 758	12 372	73,8 %
Praha-Vinoř	3 488	2 437	69,9 %
Praha 21	9 685	6 727	69,5 %
Praha 4	136 325	94 226	69,1 %
Praha 12	52 191	34 004	65,2 %
Praha 20	14 887	9 635	64,7 %
Praha-Zbraslav	8 851	5 641	63,7 %
Praha 16	8 338	5 253	63,0 %
Praha 14	42 319	26 356	62,3 %
Praha-Libuš	9 600	5 928	61,8 %
Praha 6	101 557	62 668	61,7 %
Praha-Nebušice	3 110	1 826	58,7 %
Praha-Dubeč	2 888	1 421	49,2 %
Praha 19	5 708	2 472	43,3 %
Praha 5	82 621	34 110	41,3 %
Praha-Čakovice	9 172	3 421	37,3 %
Praha-Petrovice	6 187	2 227	36,0 %
Praha-Újezd	2 574	891	34,6 %
Praha-Štěrboholy	1 833	601	32,8 %
Praha 22	7 161	1 878	26,6 %
Praha-Dolní Počernice	1 976	274	13,9 %
Praha-Zličín	3 560	347	9,8 %
Praha-Troja	711	44	6,2 %
Praha-Kunratice	7 577	151	2,0 %
Praha-Řeporyje	3 917	71	1,8 %
Praha-Dolní Chabry	3 225	56	1,8 %
Praha-Đáblice	2 568	41	1,6 %
ostatní MČ	35 600	0	0 %
hl. m. Praha	1 235 687	863 458	69,9 %

Zdroj: STR URM

Velmi příznivá situace z hlediska dostupnosti nákupních kapacit je i v městských částech Praha 17, Praha 11 a Praha 13, kde - stejně jako v Praze 2 - bydlí více než 90 % obyvatel v docházkové vzdálenosti do 500 metrů od plnosortimentní prodejny s potravinami. Území těchto tří městských částí zahrnuje převážně panelovou sídlištní zástavbou a je zde tedy vysoký počet a značná územní koncentrace obyvatel. Tato situace vytváří příhodné předpoklady pro vysokou úroveň dostupnosti kapacitních potravinářských provozních jednotek. Ty tak mají zajištěný dostatečný přísun potenciálních zákazníků, a to přestože na relativně malém území je blízko od sebe lokalizováno hned několik vzájemně si konkurujících provozních jednotek. Výhodou pro zákazníka je, že v docházkové vzdálenosti má k dispozici více provozních jednotek různých potravinářských řetězců a tedy možnost výběru, aniž by do jeho rozhodování výrazně zasahovaly aspekty fyzické vzdálenosti.

V porovnání s hodnotou celopražského průměru (tj. 69,9 %) byl identifikován nadprůměrný podíl obyvatel bydlících v docházkové vzdálenosti od kapacitní potravinářské prodejny také v městských částech Praha 7, Praha 15, Praha 10, Praha 9, Praha 3, Praha 1, Praha 8, Praha 18 a Praha-Vinoř.

Ostatní výše nezmíněné městské části jsou podprůměrné z hlediska hodnoty podílu obyvatel bydlících v docházkové vzdálenosti od provozních jednotek potravinářských obchodních řetězců. To platí mimo jiné i o velkých městských částech Praha 6 (61,7 %) a především o Praze 5, kde byla dostupnost potravinářských prodejen identifikována překvapivě na velmi nízké úrovni (pouze 41,3 %).

V dolní části tabulky č. 3 jsou uvedeny vesměs menší městské části (rovněž zahrnuté pod kategorií „ostatní MČ“), jež se převážně rozprostírají ve vnějším pásmu města. Obyvatelé těchto periferních oblastí nemají, až na výjimky, v docházkové vzdálenosti od svého bydliště lokalizovanou žádnou prodejnu, která by byla provozována jedním z potravinářských obchodních řetězců (viz blíže podkapitola 4.32). Závislost na využívání osobních automobilů (eventuálně na prostředcích městské hromadné dopravy) je tak v těchto oblastech velmi vysoká, a to dokonce často i v případech nákupů zcela běžného potravinářského zboží, jež je předmětem každodenní spotřeby.

Velké rozdíly dostupnosti provozních jednotek potravinářských obchodních řetězců jsme neidentifikovali jenom mezi jednotlivými městskými částmi, ale i uvnitř jednotlivých částí. V rámci jejich území nezdědka existují mikrolokality, kde se shlukuje hned několik kapacitních potravinářských prodejen, a naopak území (v analýze pracovní nazývána jako „hluchá místa“), kde není v širším okruhu alokována jediná provozní jednotka. Tato hluchá místa jsou často bydlištěm pro několik tisíc lidí.

V rámci podkapitol 4.1 až 4.31 uvádíme pro jednotlivé městské části v přehledné strukturované podobě informace o identifikovaných provozních jednotkách potravinářských obchodních řetězců a o úrovni dostupnosti těchto jednotek z hlediska jejich docházkové vzdálenosti. V komentářích k jednotlivým městským částem se pak zaměřujeme především na identifikaci rozsáhlejších oblastí v rámci městských částí, kde nemá významnější počet obyvatel možnost nákupu plného potravinářského sortimentu v docházkové vzdálenosti od bydliště. Podkapitoly obsahují ty městské části, ve kterých se nachází alespoň jedna z 219 analyzovaných potravinářských prodejen. Podkapitola 4.32 stručně sumarizuje situaci v městských částech, jež tuto podmínku nesplňují. Vzhledem ke specifičnosti a celoměstskému významu uvádíme, oproti ostatním městským částem, podrobnější komentář v případě městské části Praha 1.

4.1 Městská část Praha 1

V rámci území městské části Praha 1, které je z funkčního hlediska v mnoha ohledech výjimečné, jsou plnosortimentní prodejny potravinářských obchodních řetězců lokalizovány výrazně nerovnoměrným způsobem.

Zatímco v pravobřežní části Prahy 1 je lokalizováno na relativně malém území deset prodejen, v levobřežní části Prahy 1 není umístěna ani jedna prodejna, která by nabízela plný potravinářský sortiment. Tato dichotomie je ještě více umocňována skutečností, že významná část obyvatel pravobřežní části, tj. především Nového a Starého Města, může využívat dalších potravinářských prodejen, které jsou lokalizovány na území okolních městských částí Praha 2 a Praha 8, avšak v docházkové vzdálenosti z okrajových částí městské části Praha 1. Obyvatelé levobřežní části, tj. Malé Strany a Hradčan, možnost využití těchto územních přesahů prakticky nemají, což je dobře patrné z mapky č. 1.

Nákupní možnosti obyvatel levobřežní části Prahy 1 jsou částečně kompenzovány alespoň přítomností tří provozních jednotek řetězce Žabka, z nichž dvě se nacházejí na Malé Straně a jedna na Hradčanech (na pravém břehu Prahy 1 je sedm prodejen Žabka). Minimarkety Žabka však nenabízejí plný sortiment potravinářského zboží a nelze je tedy považovat za plnohodnotnou alternativu k prodejnám ostatních maloobchodních řetězců. Z tohoto důvodu je do naší analýzy nezahrnujeme.

Jak již bylo uvedeno, v pravobřežní části Prahy 1 je lokalizováno deset plnosortimentních prodejen, které jsou provozovány potravinářskými obchodními řetězci. Většina z nich je koncentrována v okolí Václavského náměstí a náměstí Republiky. Sedm z těchto provozních jednotek lze označit vzhledem ke kapacitě a celkovému pojetí za supermarkety.

Největší prodejní plochu má prodejna Albert v suterénu obchodního domu Kotva. Ačkoliv řetězec Albert vede tuto provozovnu na svých webových stránkách jako supermarket, s prodejní plochou přes 3 000 m² ji můžeme klasifikovat jako hypermarket (viz výše podkapitola 1.1 Klasifikace maloobchodních provozních jednotek).²³ To platí také o prodejně Tesco v suterénu obchodního domu My na Národní třídě, která disponuje prodejní plochou 1 900 m².²⁴

Specifikem těchto, ale případně i některých dalších potravinářských provozních jednotek lokalizovaných v centru města, je skladba potravinářského sortimentu s vyšším zastoupením nízkoobrátkového zboží, často luxusnějších a dražších potravin, které nejsou ve většině ostatních částí hlavního města běžně k dispozici (s výjimkou některých velkých hypermarketů). Jako příklad tohoto specifického sortimentu můžeme uvést čerstvé ryby.

²³ Zdroj údaje o velikosti prodejní plochy: <http://www.obchodnicentra.cz/rj.php?id=00765>

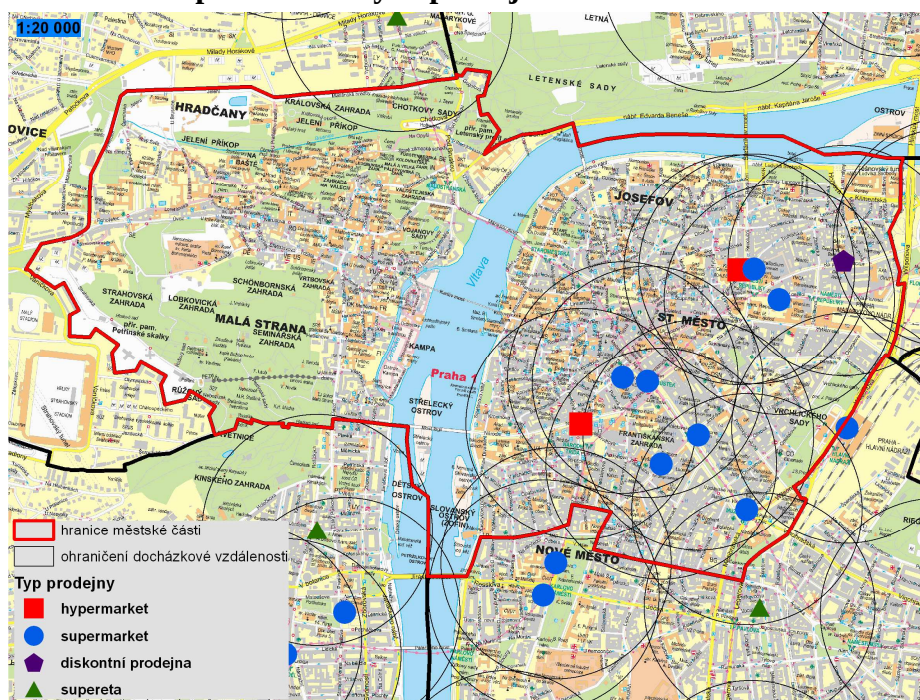
²⁴ Zdroj údaje o velikosti prodejní plochy: <http://corporate.itesco.cz/tiskova-zprava.html?id=46>

Tabulka č. 4: Dostupnost a zastoupení potravinářských prodejen v MČ Praha 1

počet obyvatel MČ	37 697	počet prodejen: 10					
		hypermarkety		supermarkety		diskontně orientované prodejny	
počet obyvatel na 1 prodejnu	3 770		1		5		
			--		2		
počet obyvatel MČ žijících v docházkové vzdálenosti do 500 metrů od prodejny	29 206		--		--		--
			--		--		--
podíl obyvatel MČ žijících v docházkové vzdálenosti do 500 metrů od prodejny	77,5 %		--			Superety	
			1				--

Zdroj: STR URM

Mapka č. 1: Rozmístění potravinářských prodejen v MČ Praha 1

Zdroj: STR URM

4.2 Městská část Praha 2

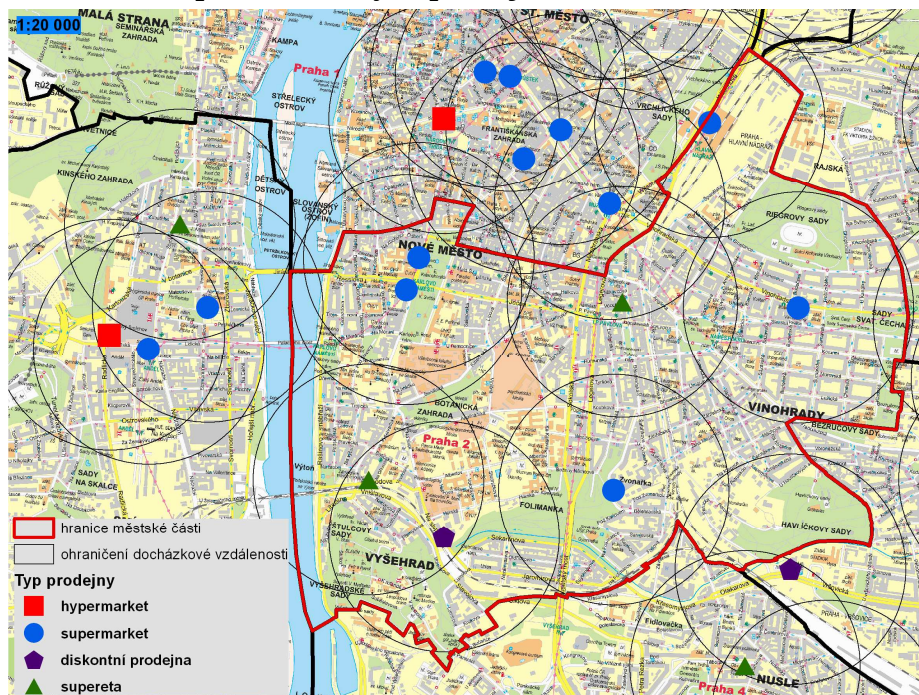
Území městské části Praha 2 je velmi rovnoměrně pokryto provozními jednotkami potravinářských obchodních řetězců. Vzhledem k absenci jakýchkoliv rozsáhlejších „hluchých míst“ bydlí přes 93 % obyvatel této městské části v docházkové vzdálenosti do 500 metrů od plnosortimentní potravinářské prodejny jednoho z obchodních řetězců. V tomto ohledu je zde tak nejlepší situace ze všech 57 pražských městských částí. V Praze 2 tvoří základní maloobchodní síť potravinářských jednotek převážně supermarkety. Žádná vysokokapacitní provozní jednotka typu hypermarket se zde nenachází.

Tabulka č. 5: Dostupnost a zastoupení potravinářských prodejen v MČ Praha 2

počet obyvatel MČ	52 345	počet prodejen: 8					
		hypermarkety		supermarkety		diskontně orientované prodejny	
počet obyvatel na 1 prodejnu	6 543		--		2		1
			--		3		
počet obyvatel MČ žijících v docházkové vzdálenosti do 500 metrů od prodejny	48 913		--		--		--
			--		--		--
podíl obyvatel MČ žijících v docházkové vzdálenosti do 500 metrů od prodejny	93,4 %		--			superety	
			--				2

Zdroj: STR URM

Mapka č. 2: Rozmístění potravinářských prodejen v MČ Praha 2

Zdroj: STR URM

4.3 Městská část Praha 3

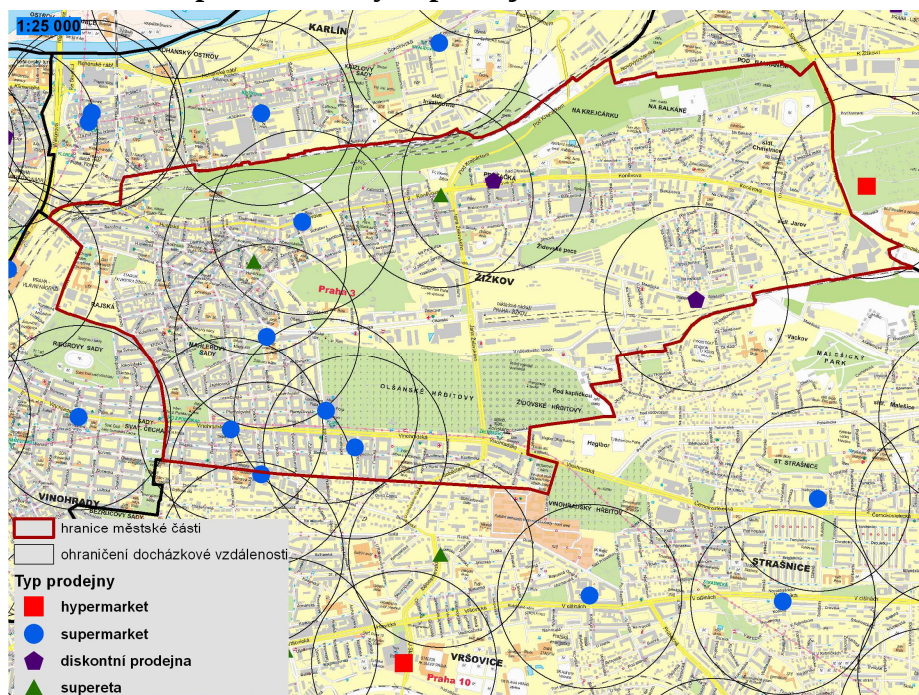
Dostupnost plnosortimentních potravinářských prodejen v docházkové vzdálenosti je v Praze 3 v porovnání s celopražským průměrem relativně vysoká. Zvýšený počet provozních jednotek potravinářských obchodních řetězců (především typu supermarket) se nachází v západní části Prahy 3, především v oblasti Vinohrad. Ve východní části Žižkova (v části sídliště Chmelnice, v okolí ulice Koněvova) se nachází poměrně rozsáhlé „hluché místo“, kde nemají obyvatelé možnost nákupu v plnosortimentní potravinářské prodejně vzdálené do 500 metrů od bydliště. Při využití tramvajové dopravy lze však odsud pohodlně využívat hypermarketu Kaufland, který se nachází již v městské části Praha 9, poblíž ulice Spojovací.

Tabulka č. 6: Dostupnost a zastoupení potravinářských prodejen v MČ Praha 3

počet obyvatel MČ	68 908	počet prodejen: 9					
		hypermarkety		supermarkety		diskontně orientované prodejny	
počet obyvatel na 1 prodejnu	7 656		--		4		1
			--		1		
počet obyvatel MČ žijících v docházkové vzdálenosti do 500 metrů od prodejny	54 084		--		--		--
			--		--		1
podíl obyvatel MČ žijících v docházkové vzdálenosti do 500 metrů od prodejny	78,5 %		--			superety	
			--				2

Zdroj: STR URM

Mapka č. 3: Rozmístění potravinářských prodejen v MČ Praha 3

Zdroj: STR URM

4.4 Městská část Praha 4

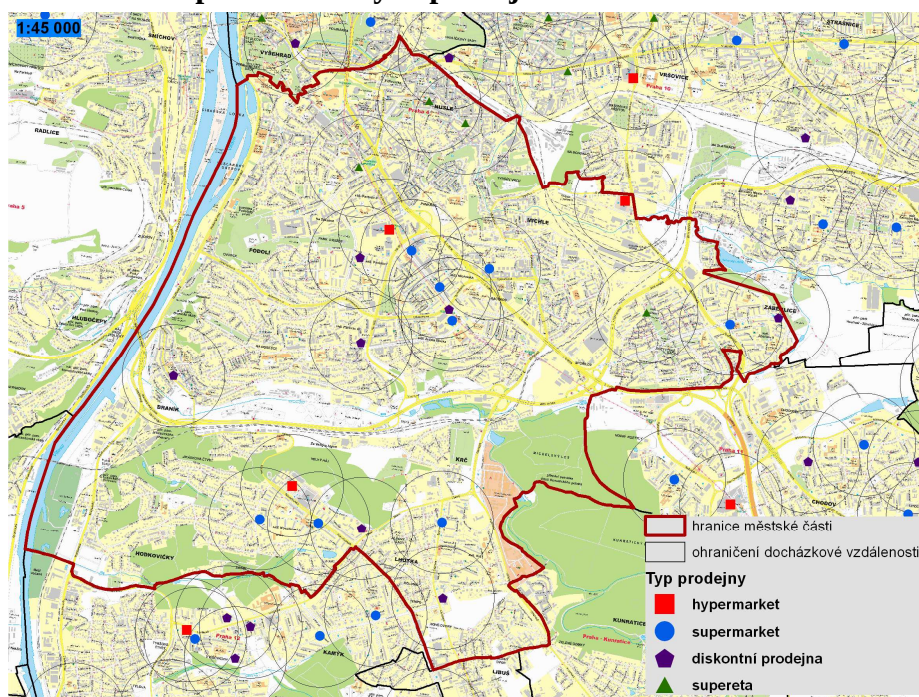
V Praze 4 je nejvíce plnosortimentních potravinářských prodejen koncentrováno v širším okolí ulice Budějovická (v okolí stanic metra Pankrác a Budějovická) a také na sídlištích Novodvorská a Lhotka. Nejlidnatější pražská městská část má však na svém území velké množství „hluchých míst“, kde obyvatelé nemají v docházkové vzdálenosti do 500 metrů žádnou plnosortimentní potravinářskou prodejnu. V západní části Prahy 4, kde je vysoký podíl vilové zástavby, je takto „postiženo“ přibližně až 18 000 obyvatel Podolí, Hodkoviček a části Braník a na základě našich zjištění jde o nejvýznamnější „hluché místo“ v rámci celé Prahy. Ve východní části je zhoršená dostupnost prodejen patrná především v Michli. Mimo zmíněná „hluchá místa“ se však v Praze 4 nachází i řada dalších, méně rozsáhlých.

Tabulka č. 7: Dostupnost a zastoupení potravinářských prodejen v MČ Praha 4

počet obyvatel MČ	136 325	počet prodejen: 22					
		hypermarkety		supermarkety		diskontně orientované prodejny	
počet obyvatel na 1 prodejnu	6 197		--		5		2
			--		3		
počet obyvatel MČ žijících v docházkové vzdálenosti do 500 metrů od prodejny	94 226		1		--		2
			1		--		3
podíl obyvatel MČ žijících v docházkové vzdálenosti do 500 metrů od prodejny	69,1 %		--			superety	
			1				4

Zdroj: STR URM

Mapka č. 4: Rozmístění potravinářských prodejen v MČ Praha 4

Zdroj: STR URM

4.5 Městská část Praha 5

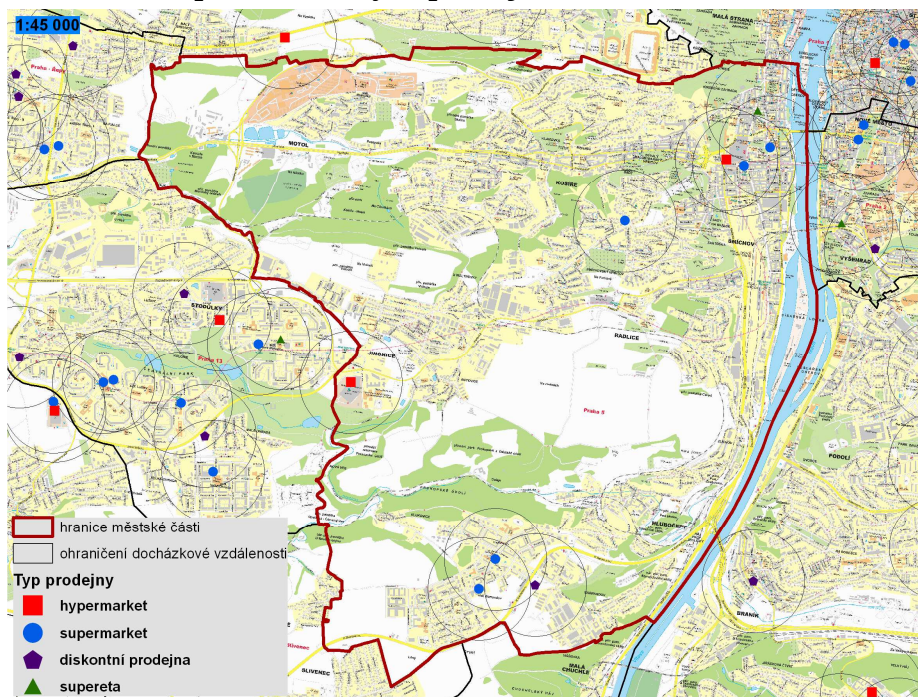
Dominujícím komerčním centrem městské části Praha 5 je oblast centrálního Smíchova (okolí křižovatky Anděl), což naznačuje mimo jiné i zvýšený počet plnosortimentních potravinářských prodejen. Kromě této oblasti a také lokality barrandovského sídliště je však na území Prahy 5 výskyt kapacitních potravinářských prodejen sporadický. Absence provozoven potravinářských obchodních řetězců je v Motole, Radlicích, jižní části Smíchova a v oblasti Strahova, v dolních Hlubočepích a ve významné části Košíř a Jinonic. Důsledkem toho je, že pouze 41 % obyvatel městské části Praha 5 bydlí v docházkové vzdálenosti od námi analyzovaných maloobchodních provozních jednotek. To představuje nejnižší hodnotu ze skupiny městských částí navazujících na historické centrum města.

Tabulka č. 8: Dostupnost a zastoupení potravinářských prodejen v MČ Praha 5

počet obyvatel MČ	82 621	počet prodejen: 9					
		hypermarkety		supermarkety		diskontně orientované prodejny	
počet obyvatel na 1 prodejnu	9 180		1		3		
			--		1		
počet obyvatel MČ žijících v docházkové vzdálenosti do 500 metrů od prodejny	34 110		--		--		--
			--		1		--
podíl obyvatel MČ žijících v docházkové vzdálenosti do 500 metrů od prodejny	41,3 %		--			superety	
			1				1

Zdroj: STR URM

Mapka č. 5: Rozmístění potravinářských prodejen v MČ Praha 5

Zdroj: STR URM

4.6 Městská část Praha 6

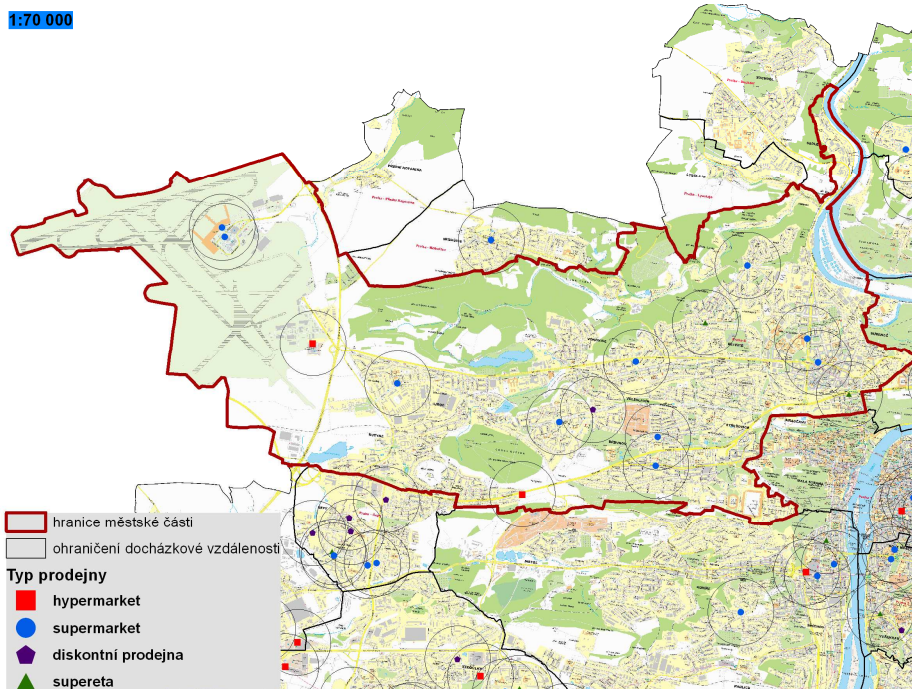
V Praze 6 je rozložení provozních jednotek potravinářských obchodních řetězců relativně řídké, nicméně rovnoměrné. Ve východní části je jejich koncentrace vyšší, což koreluje s vyšší hustotou obytné zástavby. Specifikem Prahy 6 je vysoké zastoupení provozních jednotek Billa (celkem 8, z toho 2 na letišti). Prodejny tohoto obchodního řetězce představují více než polovinu ze všech plnosortimentních potravinářských prodejen v této městské části. Nejhorší možnosti přímé dostupnosti do analyzovaných provozních jednotek mají obyvatelé katastrálních území Střešovice a Liboc, poměrně rozsáhlá „hluchá místa“ ale evidujeme i v ostatních oblastech Prahy 6 (ve Vokovicích, Ruzyni...).

Tabulka č. 9: Dostupnost a zastoupení potravinářských prodejen v MČ Praha 6

počet obyvatel MČ	101 557	počet prodejen: 15					
		hypermarkety		supermarkety		diskontně orientované prodejny	
počet obyvatel na 1 prodejnu	6 770		1		2		--
			--		8		
počet obyvatel MČ žijících v docházkové vzdálenosti do 500 metrů od prodejny	62 668		--		--		1
			1		--		--
podíl obyvatel MČ žijících v docházkové vzdálenosti do 500 metrů od prodejny	61,7 %		--			superety	
			--				2

Zdroj: STR URM

Mapka č. 6: Rozmístění potravinářských prodejen v MČ Praha 6

Zdroj: STR URM

4.7 Městská část Praha 7

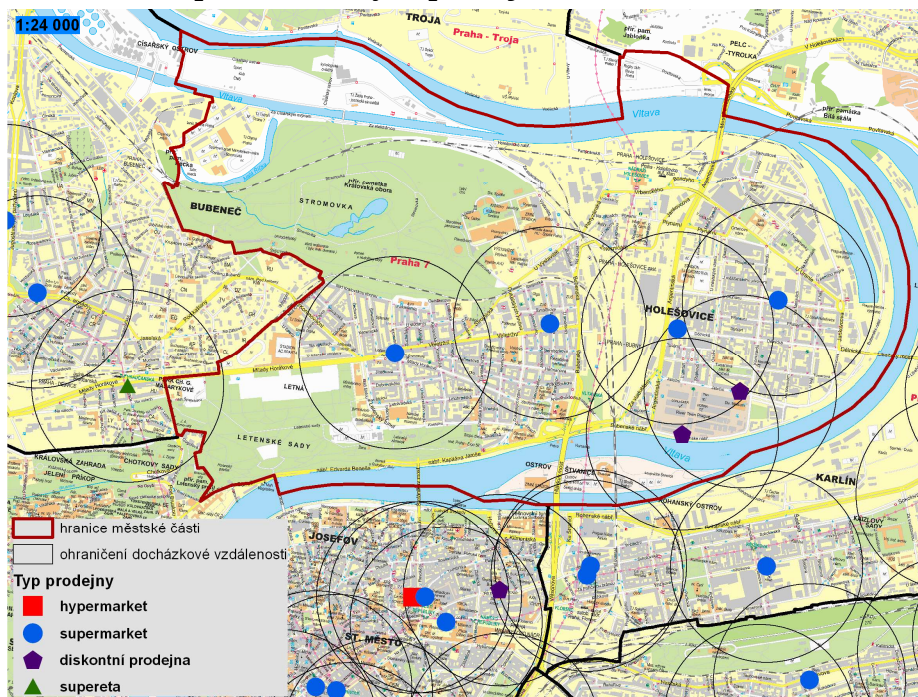
Poměrně malé a z hlediska hustoty zástavby koncentrované území městské části Prahy 7 je obsluhováno pouze šesti plnosortimentními provozovny potravinářských obchodních řetězců. Protože jsou však tyto jednotky rozmístěny v rámci obytné zástavby poměrně rovnoměrným způsobem, má v Praze 7 více než 89 % obyvatel možnost nákupu plného potravinářského sortimentu ve vzdálenosti do 500 m od svého bydliště a z tohoto hlediska je situace v této městské části velmi příznivá. Převažujícími provozními jednotkami jsou supermarkety, v Holešovické tržnici se nacházejí také dvě diskontně orientované prodejny.

Tabulka č. 10: Dostupnost a zastoupení potravinářských prodejen v MČ Praha 7

počet obyvatel MČ	39 959	počet prodejen: 6					
		hypermarkety		supermarkety		diskontně orientované prodejny	
počet obyvatel na 1 prodejnu	6 660		--		2		--
			--		2		
počet obyvatel MČ žijících v docházkové vzdálenosti do 500 metrů od prodejny	35 592		--		--		1
			--		--		1
podíl obyvatel MČ žijících v docházkové vzdálenosti do 500 metrů od prodejny	89,1 %		--			superety	
			--				--

Zdroj: STR URM

Mapka č. 7: Rozmístění potravinářských prodejen v MČ Praha 7

Zdroj: STR URM

4.8 Městská část Praha 8

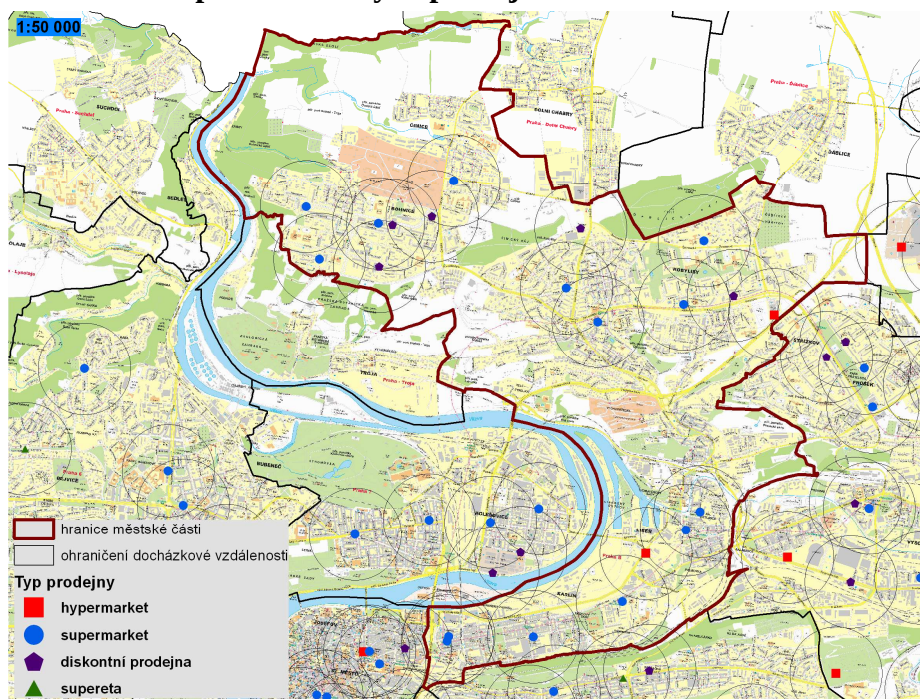
Podíl obyvatel městské části Praha 8, kteří bydlí v docházkové vzdálenosti od provozní jednotky potravinářského obchodního řetězce, je z celopražského hlediska mírně nadprůměrný. Možnost nákupu plného potravinářského sortimentu ve vzdálenosti do 500 metrů od bydliště mají téměř všichni obyvatelé sídlišť Bohnice, Ďáblice a Kobylisy, stejně jako obyvatelé Karlína a dolní Libně. Naopak neobsloženými oblastmi jsou především severní polovina katastrálního území Libně zahrnující rozsáhlé zastavěné oblasti soustředěné v okolí dopravních tepen V Holešovičkách, Zenklova a Prosecká, ale také například sídliště Velká Skála a část čimického sídliště (v obou těchto lokalitách je místním obyvatelům k dispozici alespoň minimarket Žabka).

Tabulka č. 11: Dostupnost a zastoupení potravinářských prodejen v MČ Praha 8

počet obyvatel MČ	103 521	počet prodejen: 21					
		hypermarkety		supermarkety		diskontně orientované prodejny	
počet obyvatel na 1 prodejnu	7 394		--		10		1
			--		4		
počet obyvatel MČ žijících v docházkové vzdálenosti do 500 metrů od prodejny	77 268		--		--		1
			2		--		3
podíl obyvatel MČ žijících v docházkové vzdálenosti do 500 metrů od prodejny	74,6 %		--			superety	
			--				--

Zdroj: STR URM

Mapka č. 8: Rozmístění potravinářských prodejen v MČ Praha 8

Zdroj: STR URM

4.9 Městská část Praha 9

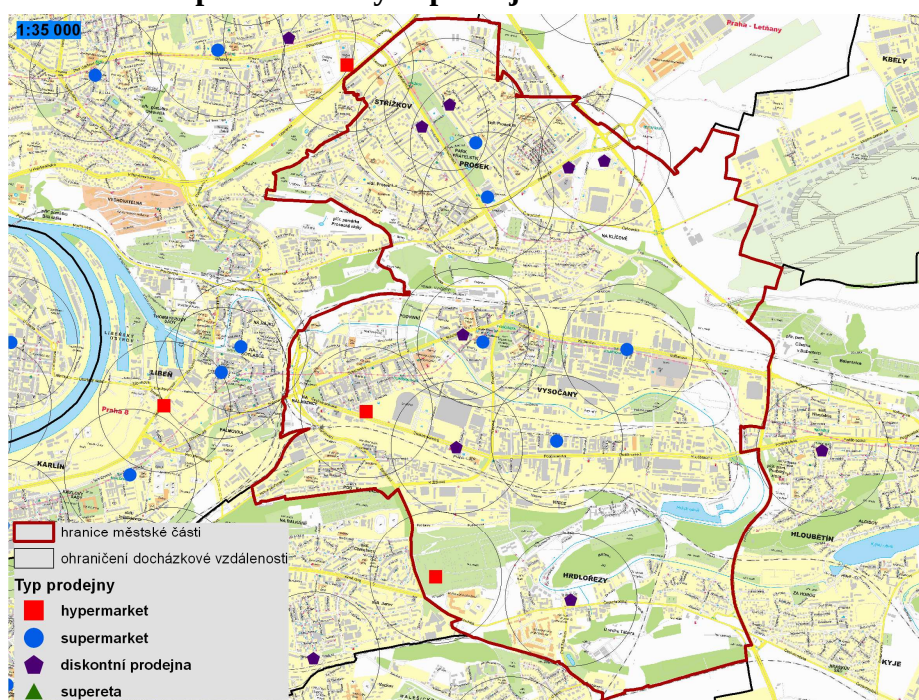
Téměř 80 % obyvatel městské části Praha 9 má ve vzdálenosti do 500 metrů od svého bydliště lokalizovanou maloobchodní jednotku, která je provozována jedním z potravinářských obchodních řetězců. Toto platí téměř bez rozdílu pro území Vysočan, Libně, Proseka, Střížkova i Hrdlořez. Tzv. „hluchá místa“ nejsou příliš rozsáhlá ani zalidněná. Jsou to například část Hloubětína spadající do Prahy 9, západní cípy Proseka a Střížkova nebo mikrolokalita Na Klíčově. Počet obyvatel připadajících na jednu jednotku je v Praze 9 poměrně nízký, což může implikovat příznivé nákupní podmínky pro místní obyvatele. Specifikem Prahy 9 je vysoký počet diskontně orientovaných prodejen (celkem 7), které v této městské části převažují nad ostatními analyzovanými typy provozních jednotek.

Tabulka č. 12: Dostupnost a zastoupení potravinářských prodejen v MČ Praha 9

počet obyvatel MČ	48 858	počet prodejen: 14					
		hypermarkety		supermarkety		diskontně orientované prodejny	
počet obyvatel na 1 prodejnu	3 490		--		1		3
			--		4		
počet obyvatel MČ žijících v docházkové vzdálenosti do 500 metrů od prodejny	38 481		1		--		2
			1		--		2
podíl obyvatel MČ žijících v docházkové vzdálenosti do 500 metrů od prodejny	78,8 %		--			superety	
			--				--

Zdroj: STR URM

Mapka č. 9: Rozmístění potravinářských prodejen v MČ Praha 9

Zdroj: STR URM

4.10 Městská část Praha 10

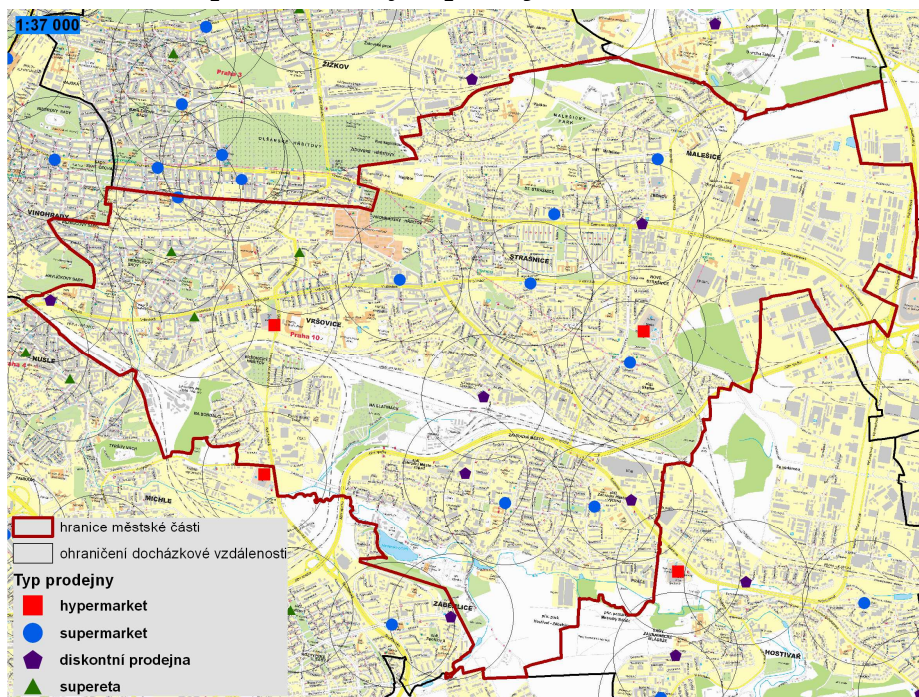
V rámci velkých pražských městských částí (s počtem obyvatel nad 100 tisíc) je dostupnost provozních jednotek potravinářských obchodních řetězců v Praze 10 zdaleka nejlepší. Základní maloobchodní síť potravinářských jednotek je zde vyvážená jak z územního hlediska, tak i z hlediska uplatňovaných formátů provozních jednotek. Zvýšený počet obyvatel bydlících dále než 500 metrů od plnosortimentní potravinářské prodejny registrujeme například v dílčí části malešického sídliště, v oblasti Hagiboru a přilehlé zástavby rodinných domů nebo například v západní části Záběhlic. V Praze 10 se nacházejí dva hypermarkety (Tesco Eden a Tesco Skalka) a další dva (Interspar Hostivař a Kaufland Bohdalec) jsou v bezprostřední blízkosti administrativních hranic této městské části.

Tabulka č. 13: Dostupnost a zastoupení potravinářských prodejen v MČ Praha 10

počet obyvatel MČ	111 494	počet prodejen: 18					
		hypermarkety		supermarkety		diskontně orientované prodejny	
počet obyvatel na 1 prodejnu	6 194		--		4		3
			--		3		
počet obyvatel MČ žijících v docházkové vzdálenosti do 500 metrů od prodejny	93 858		--		--		--
			--		1		2
podíl obyvatel MČ žijících v docházkové vzdálenosti do 500 metrů od prodejny	84,2 %		--			superety	
			2				3

Zdroj: STR URM

Mapka č. 10: Rozmístění potravinářských prodejen v MČ Praha 10

Zdroj: STR URM

4.11 Městská část Praha 11

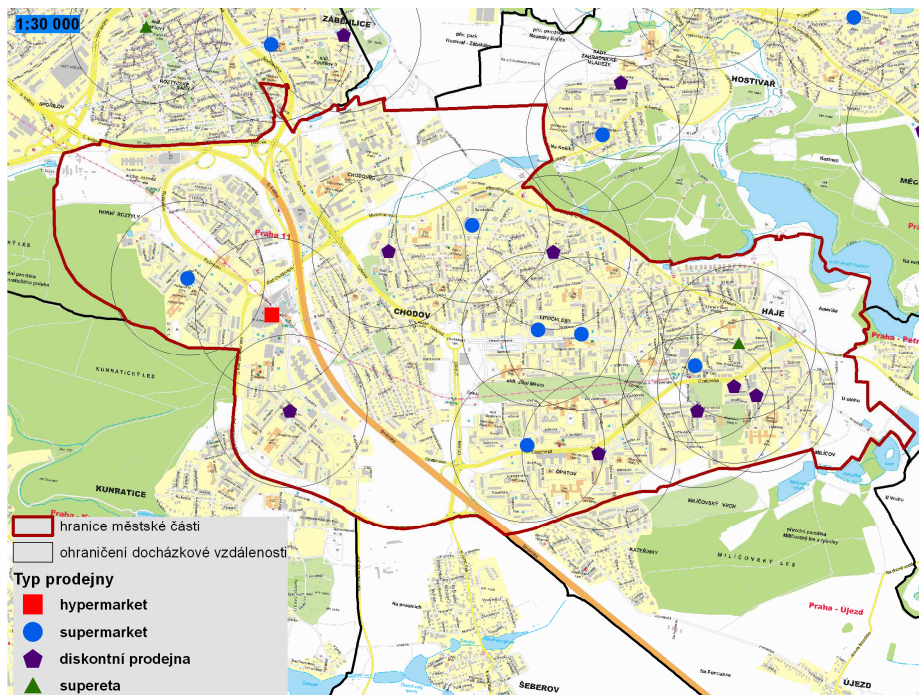
Podíl obyvatel žijících v docházkové vzdálenosti do 500 metrů od plnosortimentní potravinářské prodejny je v Praze 11 třetí nejvyšší ze všech 57 pražských městských částí. Jak již jsme uvedli v úvodu kapitoly č. 4, tato příznivá situace je primárně důsledkem značné územní koncentrace obyvatelstva, jež je umožněna převažující kapacitní sídlištní zástavbou. Z tohoto pohledu je příznačné, že v městské části Praha 11 je nejrozsáhlejším „hluchým místem“ území mezi dálnicí D1 a ulicí Chilská, pro které je charakteristická nízkopodlažní zástavba rodinných domů. Kapacitou, významem i akčním rádiem vyčnívá v Praze 11 nad ostatními hypermarket Albert, který je umístěn v Centru Chodov.

Tabulka č. 14: Dostupnost a zastoupení potravinářských prodejen v MČ Praha 11

počet obyvatel MČ	76 308	počet prodejen: 15					
		hypermarkety		supermarkety		diskontně orientované prodejny	
počet obyvatel na 1 prodejnu	5 087		1		4		3
			--		1		
počet obyvatel MČ žijících v docházkové vzdálenosti do 500 metrů od prodejny	69 947		--		--		1
			--		1		3
podíl obyvatel MČ žijících v docházkové vzdálenosti do 500 metrů od prodejny	91,7 %		--			superety	
			--				1

Zdroj: STR URM

Mapka č. 11: Rozmístění potravinářských prodejen v MČ Praha 11

Zdroj: STR URM

4.12 Městská část Praha 12

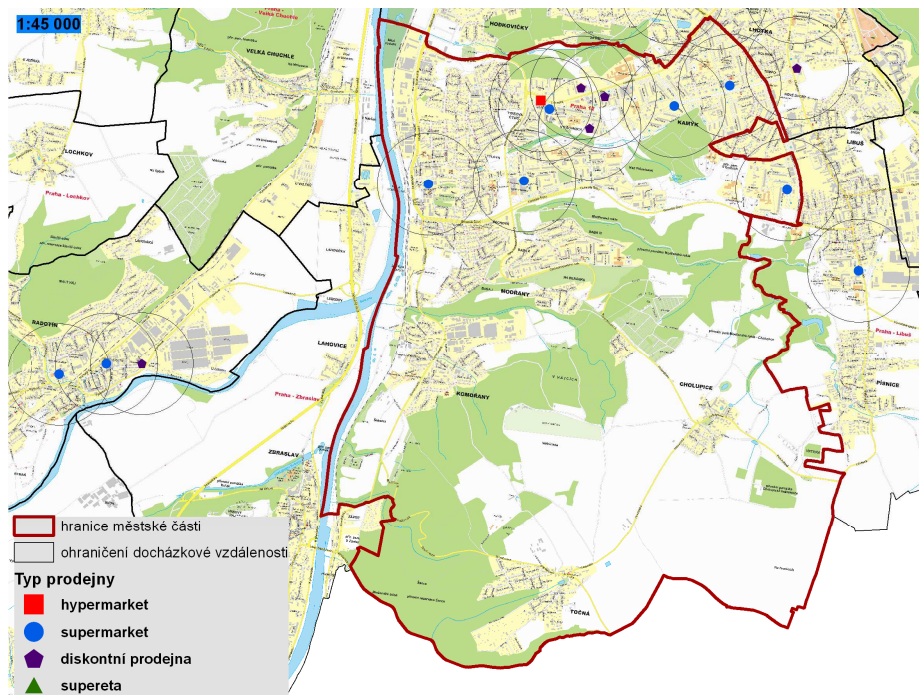
Na území Prahy 12 jsou plnosortimentní prodejny potravinářských obchodních řetězců lokalizovány výhradně na severu (v katastrálních územích Kamýk a Modřany), tedy v oblastech s převažující sídlištní zástavbou. Mimo jiné i v důsledku tohoto specifického rozložení provozních jednotek registrujeme na území Prahy 12 poměrně rozsáhlé obydlené oblasti s velmi omezenou možností nákupu plného potravinářského sortimentu v docházkové vzdálenosti. Platí to především pro severozápadní a jižní část Modřan, kam zasahuje i část modřanského sídliště, a zcela mimo docházkovou vzdálenost od analyzovaných provozních jednotek bydlí obyvatelé Komořan, Cholupice a Točné.

Tabulka č. 15: Dostupnost a zastoupení potravinářských prodejen v MČ Praha 12

počet obyvatel MČ	52 191	počet prodejen: 10					
		hypermarkety		supermarkety		diskontně orientované prodejny	
počet obyvatel na 1 prodejnu	5 219		--		3		1
			--		3		
počet obyvatel MČ žijících v docházkové vzdálenosti do 500 metrů od prodejny	34 004		--		--		1
			1		--		1
podíl obyvatel MČ žijících v docházkové vzdálenosti do 500 metrů od prodejny	65,2 %		--			superety	
			--				--

Zdroj: STR URM

Mapka č. 12: Rozmístění potravinářských prodejen v MČ Praha 12

Zdroj: STR URM

4.13 Městská část Praha 13

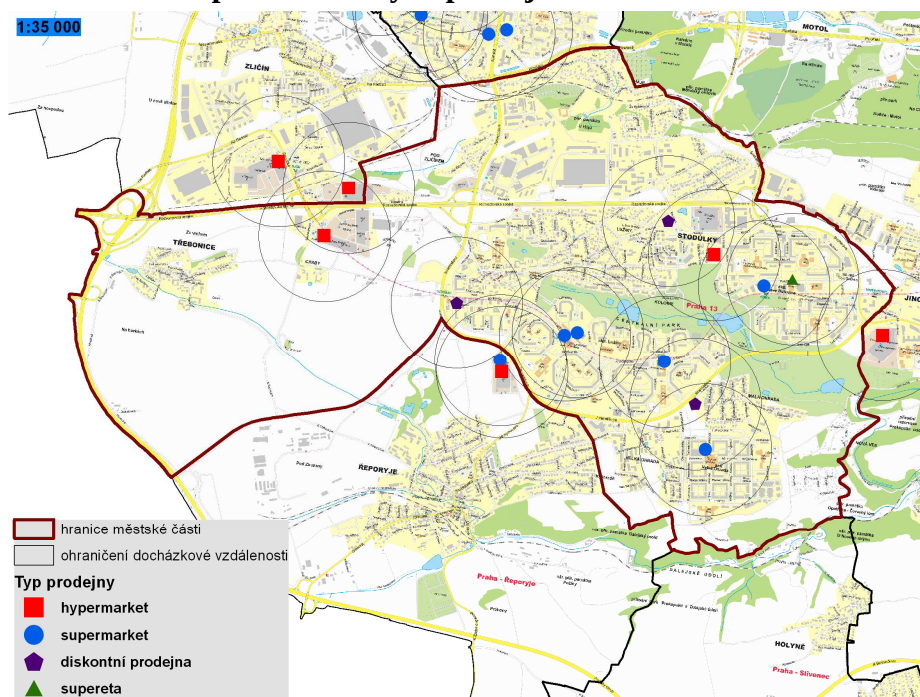
Prahu 13 a její bezprostřední okolí lze označit za oblast s nejvyšší koncentrací vysokokapacitních maloobchodních jednotek v levobřežní části Prahy. V této městské části jsou umístěny dva hypermarkety (Kaufland a Tesco) a další čtyři jsou lokalizovány bezprostředně za jejími hranicemi (Globus a Interspar na Zličíně, Makro v Řeporyjích a hypermarket Albert v Jinonicích). Každodenní poptávku obyvatel Prahy 13 po potravinářském zboží nicméně uspokojuje především hustá síť supermarketů a diskontně orientovaných prodejen, jež sleduje sídlištní zástavbu Jihozápadního Města. Méně významná „hluchá místa“ evidujeme pouze jihovýchodně od křížení Rozvadovské spojky a ulice Jeremiášova, dále také na severním okraji městské části a v Třebonicích.

Tabulka č. 16: Dostupnost a zastoupení potravinářských prodejen v MČ Praha 13

počet obyvatel MČ	57 614	počet prodejen: 11					
		hypermarkety		supermarkety		diskontně orientované prodejny	
počet obyvatel na 1 prodejnu	5 238		--		3		2
			--		1		
počet obyvatel MČ žijících v docházkové vzdálenosti do 500 metrů od prodejny	52 212		--		--		1
			1		1		--
podíl obyvatel MČ žijících v docházkové vzdálenosti do 500 metrů od prodejny	90,6 %		--			superety	
			1				1

Zdroj: STR URM

Mapka č. 13: Rozmístění potravinářských prodejen v MČ Praha 13

Zdroj: STR URM

4.14 Městská část Praha 14

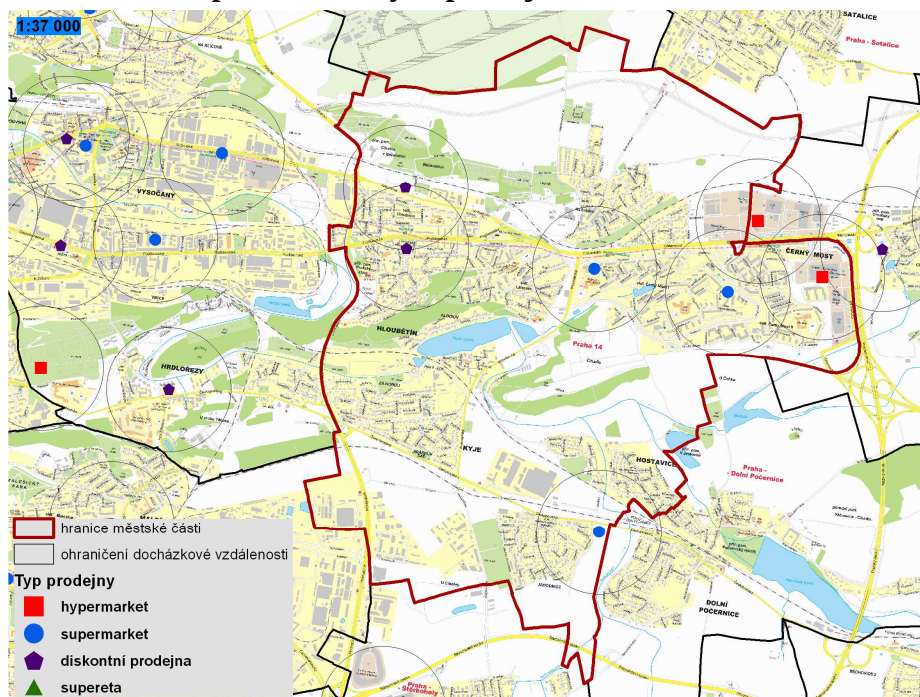
Síť prodejen potravinářských obchodních řetězců je v městské části Praha 14, vzhledem k poměrně vysokému počtu obyvatel, relativně řídká. Rovněž je zde zaznamenáván podprůměrný podíl obyvatel žijících v docházkové vzdálenosti od plnosortimentní potravinářské prodejny. To je způsobeno především absencí kapacitní prodejny v Kyjích a mimo docházkovou vzdálenost do 500 metrů od provozní jednotky bydlí i část obyvatel Hostavic a také sídliště Lehovec a Černý Most. Na východě městské části Praha 14 je lokalizováno jedno z největších nákupních center v Praze (i v celé ČR) - Centrum Černý Most s hypermarketem Globus.

Tabulka č. 17: Dostupnost a zastoupení potravinářských prodejen v MČ Praha 14

počet obyvatel MČ	42 319	počet prodejen: 6					
		hypermarkety		supermarkety		diskontně orientované prodejny	
počet obyvatel na 1 prodejnu	7 053		--		2		1
			1		--		
počet obyvatel MČ žijících v docházkové vzdálenosti do 500 metrů od prodejny	26 356		--		1		--
			--		--		1
podíl obyvatel MČ žijících v docházkové vzdálenosti do 500 metrů od prodejny	62,3 %		--			superety	
			--				--

Zdroj: STR URM

Mapka č. 14: Rozmístění potravinářských prodejen v MČ Praha 14

Zdroj: STR URM

4.15 Městská část Praha 15

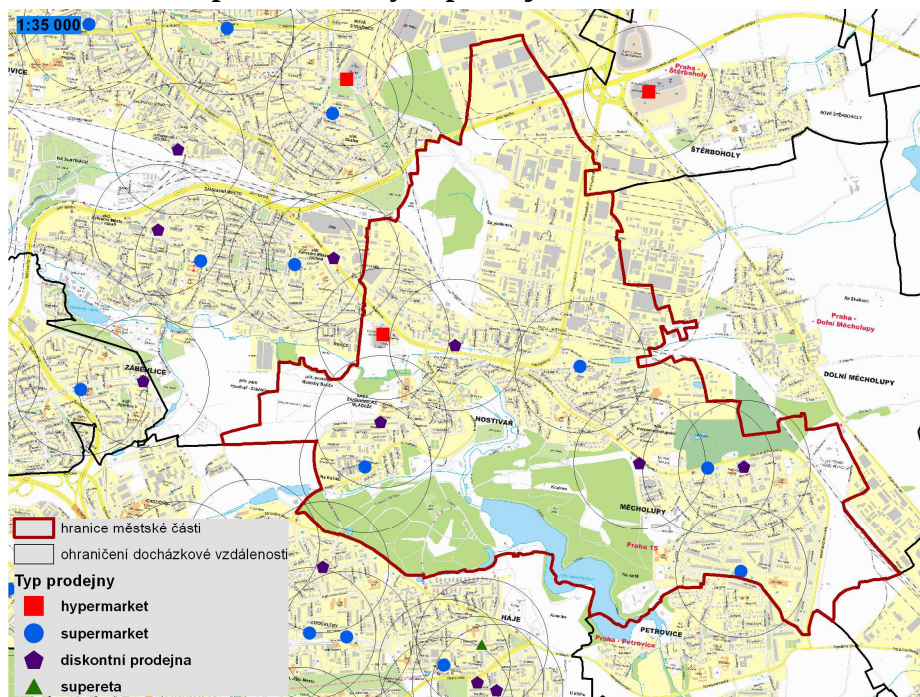
Území městské části Praha 15 je vysoce nadprůměrně pokryto provozními jednotkami potravinářských obchodních řetězců. Více než 87 % obyvatel této městské části bydlí ve vzdálenosti do 500 metrů od plnosortimentní potravinářské prodejny. Na území Prahy 15 nelze identifikovat rozsáhlejší neobsloužená území (nepočítáme-li hostivařsko-malešickou průmyslovou oblast, kde však není rezidenční funkce zastoupena). V Praze 15 se v rámci nákupního centra Park Hostivař nachází hypermarket Interspar, jinak síť provozních jednotek tvoří čtyři supermarkety a čtyři diskontně orientované prodejny.

Tabulka č. 18: Dostupnost a zastoupení potravinářských prodejen v MČ Praha 15

počet obyvatel MČ	30 092	počet prodejen: 9					
		hypermarkety		supermarkety		diskontně orientované prodejny	
počet obyvatel na 1 prodejnu	3 344		--		3		2
			--		1		
počet obyvatel MČ žijících v docházkové vzdálenosti do 500 metrů od prodejny	26 264		1		--		--
			--		--		2
podíl obyvatel MČ žijících v docházkové vzdálenosti do 500 metrů od prodejny	87,3 %		--			superety	
			--				--

Zdroj: STR URM

Mapka č. 15: Rozmístění potravinářských prodejen v MČ Praha 15

Zdroj: STR URM

4.16 Městská část Praha 16

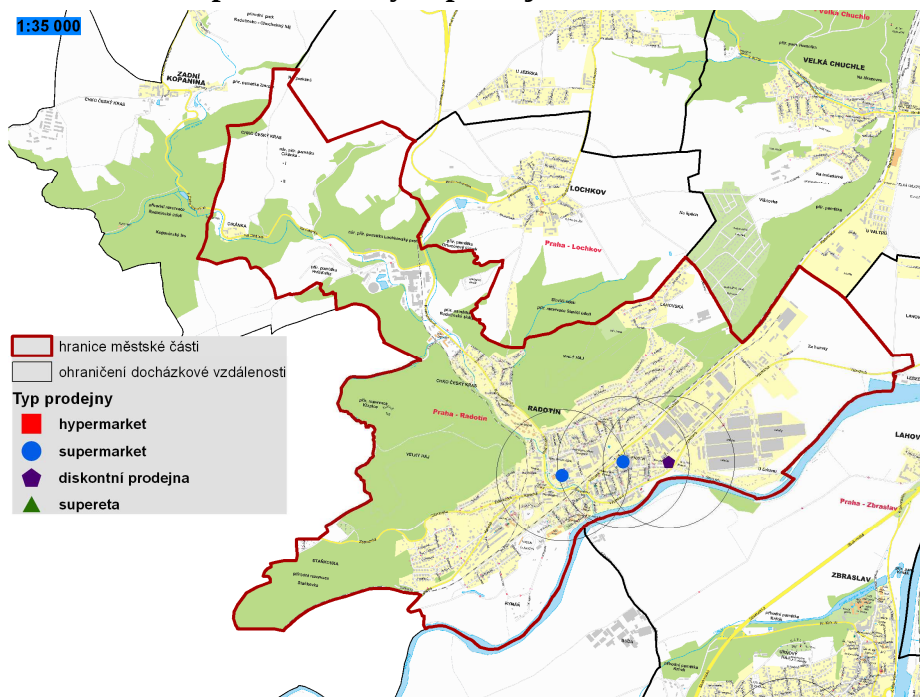
V Praze 16 jsou lokalizovány tři provozní jednotky potravinářských obchodních řetězců. Vzhledem k počtu obyvatel této malé městské části lze jejich počet označit za relativně vysoký. Na jednu jednotku zde připadá přibližně 2,8 tisíc obyvatel, což je jedna z nejnižších hodnot v rámci celé Prahy. Relativně vysoký počet provozních jednotek může být způsoben skutečností, že Praha 16 je přirozeným spádovým centrem pro přilehlé oblasti, jež nedisponují dostatečnou občanskou vybaveností. Všechny tři plnosortimentní potravinářské prodejny jsou umístěny blízko sebe v centrální části Prahy 16, v důsledku čehož nemají obyvatelé okrajových částí Radotína možnost komfortní pěší docházky do prodejny.

Tabulka č. 19: Dostupnost a zastoupení potravinářských prodejen v MČ Praha 16

počet obyvatel MČ	8 338	počet prodejen: 3					
		hypermarkety		supermarkety		diskontně orientované prodejny	
počet obyvatel na 1 prodejnu	2 779		--		1		--
			--		1		
počet obyvatel MČ žijících v docházkové vzdálenosti do 500 metrů od prodejny	5 253		--		--		--
			--		--		1
podíl obyvatel MČ žijících v docházkové vzdálenosti do 500 metrů od prodejny	63,0 %		--			superety	
			--				--

Zdroj: STR URM

Mapka č. 16: Rozmístění potravinářských prodejen v MČ Praha 16

Zdroj: STR URM

4.17 Městská část Praha 17

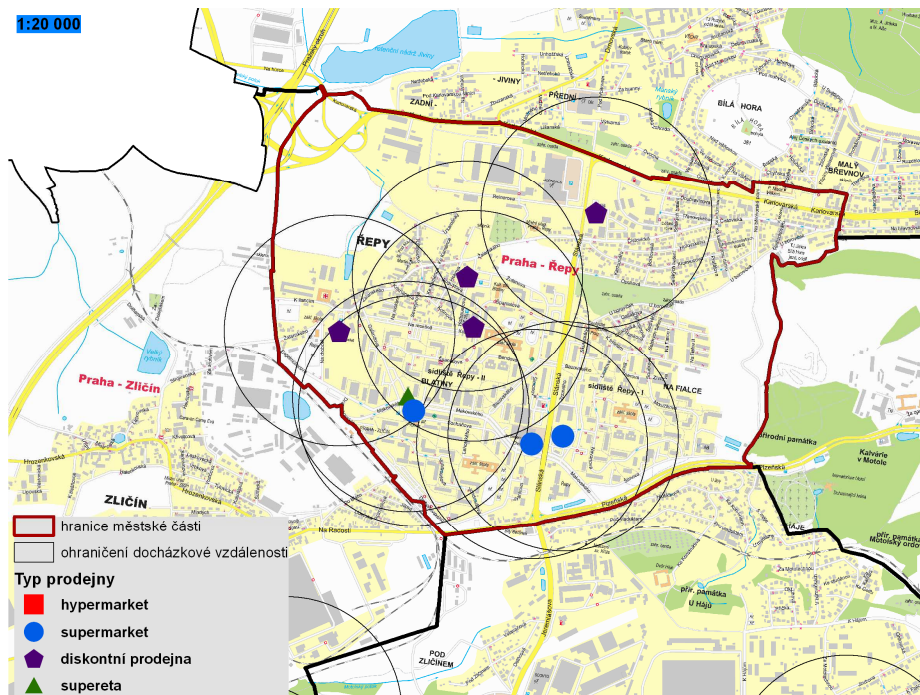
Podíl obyvatel, kteří bydlí v docházkové vzdálenosti do 500 metrů od provozní jednotky potravinářského obchodního řetězce, dosahuje v městské části Praha 17 více než 92 %, což představuje po Praze 2 druhou nejvyšší hodnotu ze všech pražských městských částí. Pro nepříliš velké území Prahy 17 je typická dominance panelové sídlištní zástavby, pouze na severovýchodě městské části se nachází menší enkláva rodinných domů. Celkem osm provozních jednotek potravinářských obchodních řetězců je lokalizováno poměrně blízko sebe, čímž je výrazně posilováno konkurenční prostředí, kdy spotřebitelé mají v docházkové vzdálenosti od svého bydliště hned několik prodejen různých maloobchodních řetězců.

Tabulka č. 20: Dostupnost a zastoupení potravinářských prodejen v MČ Praha 17

počet obyvatel MČ	24 504	počet prodejen: 8					
		hypermarkety		supermarkety		diskontně orientované prodejny	
počet obyvatel na 1 prodejnu	3 063		--		2		
			--		1		
počet obyvatel MČ žijících v docházkové vzdálenosti do 500 metrů od prodejny	22 555		--		--		1
			--		--		2
podíl obyvatel MČ žijících v docházkové vzdálenosti do 500 metrů od prodejny	92,1 %		--			superety	
			--				1

Zdroj: STR URM

Mapka č. 17: Rozmístění potravinářských prodejen v MČ Praha 17

Zdroj: STR URM

4.18 Městská část Praha 18

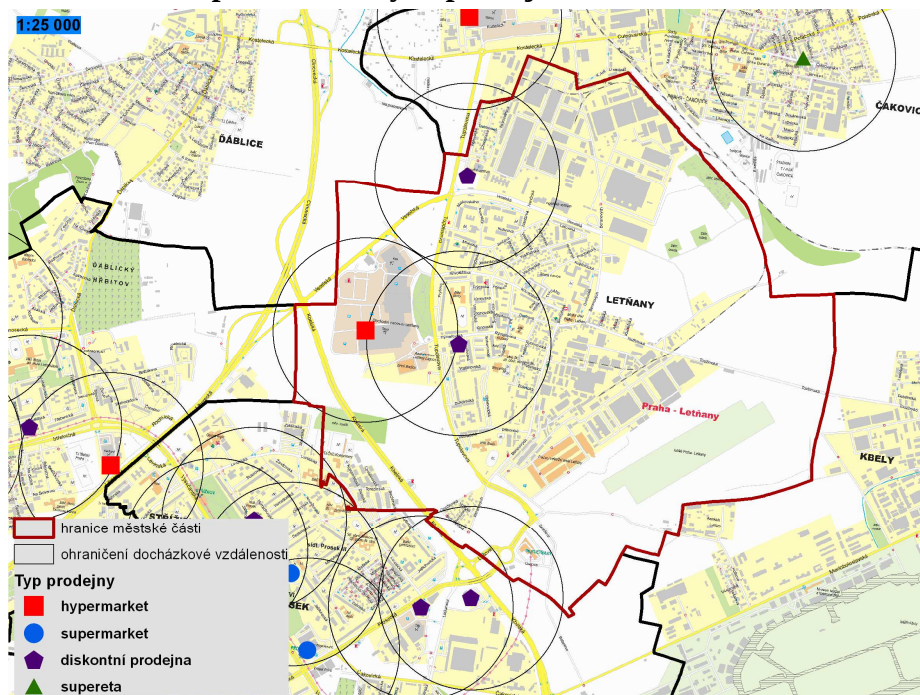
Na území městské části Prahy 18 je v rámci Obchodního centra Letňany alokován velký hypermarket Tesco s prodejní plochou 12 000 m². Kromě této vysokokapacitní maloobchodní provozní jednotky jsou na území Letňan také dvě diskontně orientované prodejny, jež jsou – na rozdíl od hypermarketu Tesco – primárně zaměřeny na uspokojení poptávky místních obyvatel a jsou tedy situovány o něco blíže sídlištní zástavbě. Téměř 74 % obyvatel městské části Praha 18 bydlí v docházkové vzdálenosti do 500 metrů od jedné ze tří výše uvedených provozních jednotek. Z tohoto pohledu je hůře obsloužena východní část Letňan.

Tabulka č. 21: Dostupnost a zastoupení potravinářských prodejen v MČ Praha 18

počet obyvatel MČ	16 758	počet prodejen: 3					
		hypermarkety		supermarkety		diskontně orientované prodejny	
počet obyvatel na 1 prodejnu	5 586		--		--		
			--		--		
počet obyvatel MČ žijících v docházkové vzdálenosti do 500 metrů od prodejny	12 372		--		--		--
			--		--		1
podíl obyvatel MČ žijících v docházkové vzdálenosti do 500 metrů od prodejny	73,8 %		--			superety	
			1				--

Zdroj: STR URM

Mapka č. 18: Rozmístění potravinářských prodejen v MČ Praha 18

Zdroj: STR URM

4.19 Městská část Praha 19

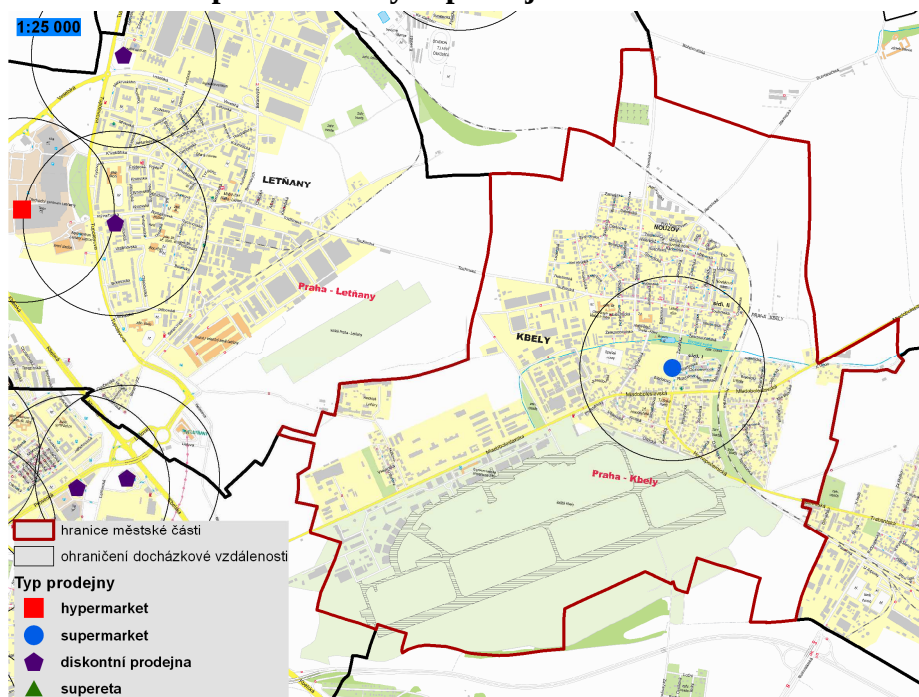
V nepříliš hustě obydlené městské části Praha 19 je alokována pouze jedna plnosortimentní prodejna provozovaná jedním z potravinářských obchodních řetězců, a to supermarket Billa. Nachází se v centru městské části. Přesto v komfortní docházkové vzdálenosti do 500 metrů od této provozní jednotky nebydlí ani polovina obyvatel městské části a úroveň dostupnosti je zde z celopražského hlediska na podprůměrné úrovni. To je ostatně signifikantní téměř pro všechny oblasti lokalizované na periférii hlavního města.

Tabulka č. 22: Dostupnost a zastoupení potravinářských prodejen v MČ Praha 19

počet obyvatel MČ	5 708	počet prodejen: 1					
		hypermarkety		supermarkety		diskontně orientované prodejny	
počet obyvatel na 1 prodejnu	5 708		--		--		--
			--		1		
počet obyvatel MČ žijících v docházkové vzdálenosti do 500 metrů od prodejny	2 472		--		--		--
			--		--		--
podíl obyvatel MČ žijících v docházkové vzdálenosti do 500 metrů od prodejny	43,3 %		--			superety	
			--				--

Zdroj: STR URM

Mapka č. 19: Rozmístění potravinářských prodejen v MČ Praha 19

Zdroj: STR URM

4.20 Městská část Praha 20

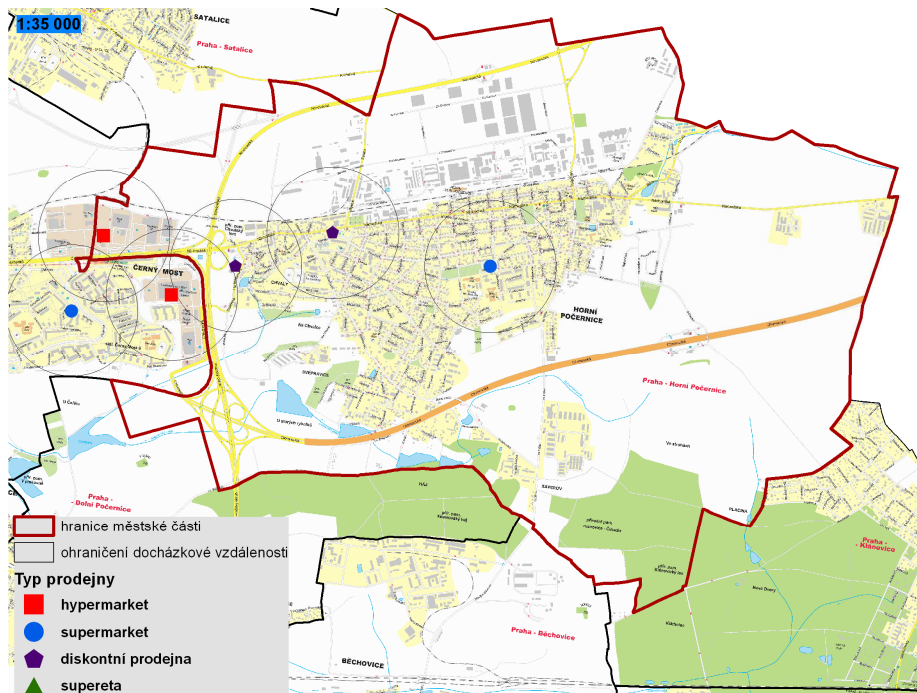
Podíl obyvatel městské části Praha 20 bydlících v docházkové vzdálenosti od plnosortimentní prodejny s potravinami je sice z celopražského hlediska mírně podprůměrný, avšak relativně vysoký v porovnání s většinou ostatních městských částí rozprostírajících se na periferii Prahy. V západní části Prahy 20 se nachází hypermarket Makro a v jeho těsné blízkosti, avšak již na území Prahy 14, nákupní komplex Centrum Černý Most s hypermarketem Globus. Každodenní poptávku obyvatel Horních Počernic však uspokojují především dvě diskontně orientované prodejny a jeden supermarket, v jejichž docházkové vzdálenosti bydlí téměř 65 % obyvatel této městské části.

Tabulka č. 23: Dostupnost a zastoupení potravinářských prodejen v MČ Praha 20

počet obyvatel MČ	14 887	počet prodejen: 4					
		hypermarkety		supermarkety		diskontně orientované prodejny	
počet obyvatel na 1 prodejnu	3 722		--		1		1
			--		--		
počet obyvatel MČ žijících v docházkové vzdálenosti do 500 metrů od prodejny	9 635		--		--		--
			--		--		1
podíl obyvatel MČ žijících v docházkové vzdálenosti do 500 metrů od prodejny	64,7 %		1			superety	
			--				--

Zdroj: STR URM

Mapka č. 20: Rozmístění potravinářských prodejen v MČ Praha 20

Zdroj: STR URM

4.21 Městská část Praha 21

V městské části Praha 21 jsou soustředěny tři plnosortimentní potravinářské prodejny, jejichž nákupní spád sahá i do okolních oblastí, které nejsou takto vybaveny (např. MČ Praha-Běchovice, Praha-Klánovice, Praha-Koloděje, obce Květnice, Sibřina aj.). V docházkové vzdálenosti do 500 metrů od těchto potravinářských prodejen bydlí 69,5 % obyvatel městské části Praha 21, což je sice hodnota odpovídající celopražskému průměru, ale zároveň také druhá nejvyšší hodnota v kontextu městských částí ve vnějším pásmu hlavního města.

Tabulka č. 24: Dostupnost a zastoupení potravinářských prodejen v MČ Praha 21

počet obyvatel MČ	9 685	počet prodejen: 3					
		hypermarkety		supermarkety		diskontně orientované prodejny	
počet obyvatel na 1 prodejnu	3 228		--		1		1
			--		--		
počet obyvatel MČ žijících v docházkové vzdálenosti do 500 metrů od prodejny	6 727		--		--		--
			--		--		1
podíl obyvatel MČ žijících v docházkové vzdálenosti do 500 metrů od prodejny	69,5 %		--			superety	
			--				--

Zdroj: STR URM

Mapka č. 21: Rozmístění potravinářských prodejen v MČ Praha 21

Zdroj: STR URM

4.22 Městská část Praha 22

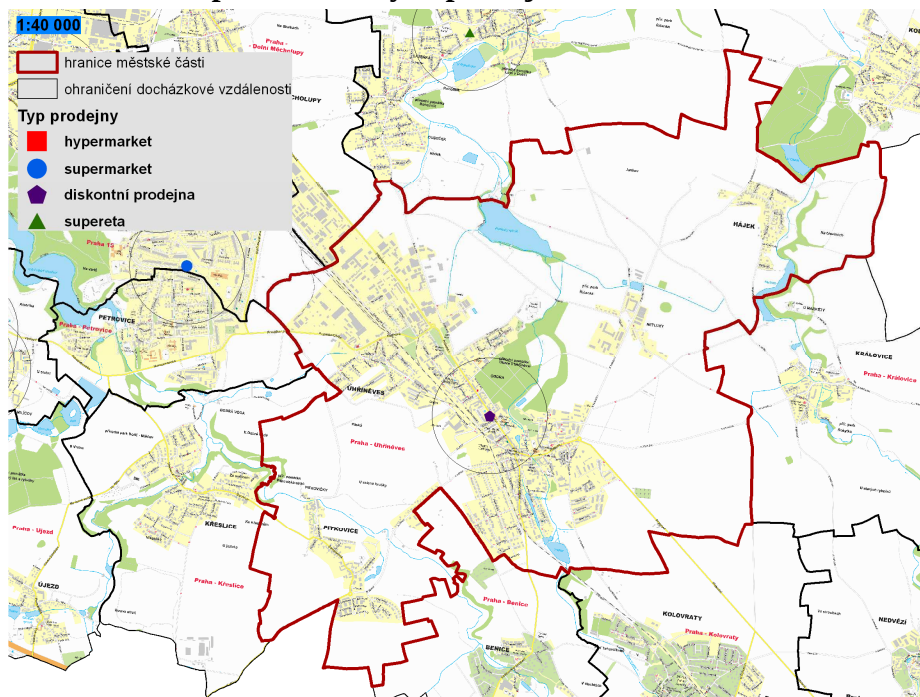
V městské části Praha 22 se nachází pouze jedna plnosortimentní potravinářská prodejna, která je lokalizována v centrální části Uhříněvsi, a to diskontně orientovaná provozní jednotka obchodního řetězce Norma. V její docházkové vzdálenosti však bydlí pouze přibližně čtvrtina obyvatel městské části Praha 22. Mimo její přímou dostupnost tak bydlí obyvatelé Pitkovic, Hájků, Netluk a také podstatné části Uhříněvsi. Pokud bychom však do analýzy zahrnuli i minimarkety Žabka, podíl obyvatel městské části Praha 22 žijících v docházkové vzdálenosti od potravinářských prodejen by se zvýšil z 26 % na 55 %.

Tabulka č. 25: Dostupnost a zastoupení potravinářských prodejen v MČ Praha 22

počet obyvatel MČ	7 161	počet prodejen: 1					
		hypermarkety		supermarkety		diskontně orientované prodejny	
počet obyvatel na 1 prodejnu	7 161		--		--		--
			--		--		
počet obyvatel MČ žijících v docházkové vzdálenosti do 500 metrů od prodejny	1 878		--		--		1
			--		--		--
podíl obyvatel MČ žijících v docházkové vzdálenosti do 500 metrů od prodejny	26,2 %		--			superety	
			--				--

Zdroj: STR URM

Mapka č. 22: Rozmístění potravinářských prodejen v MČ Praha 22

Zdroj: STR URM

4.23 Městská část Praha-Čakovice

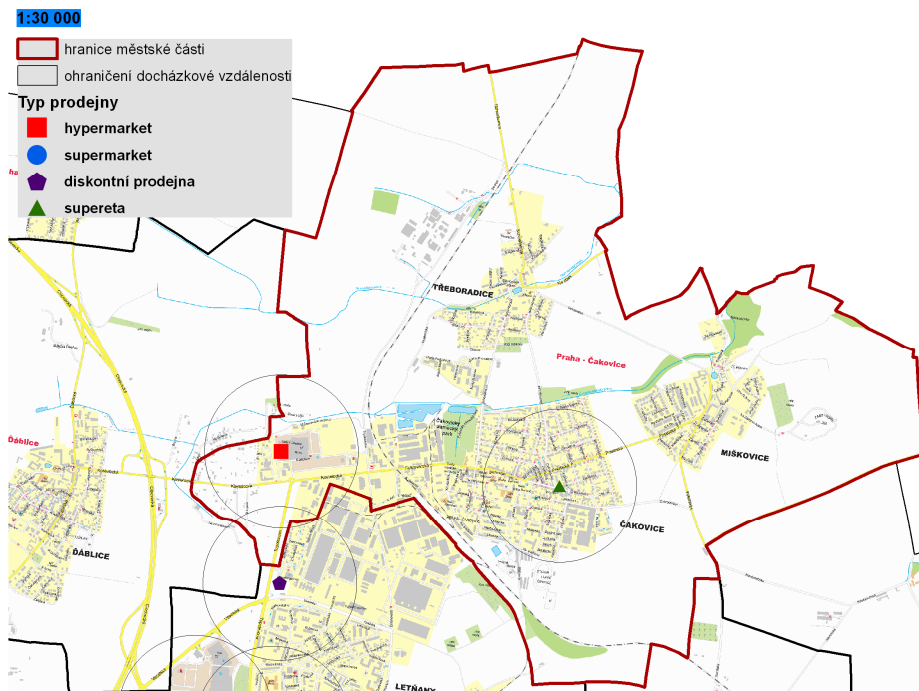
Na západním okraji městské části Praha-Čakovice je umístěn hypermarket Globus, jenž však není pro místní obyvatele dosažitelný bez použití automobilu nebo prostředků městské hromadné dopravy. Možnost nákupu potravinářského sortimentu v docházkové vzdálenosti tedy zajišťuje především provozovna Tesco Expres, jež je lokalizována v intravilánu Čakovic. Podíl obyvatel žijících v docházkové vzdálenosti od plnosortimentní potravinářské prodejny je v městské části Praha-Čakovice nízký (37 %), mimo jiné i vzhledem k absenci analyzovaných provozních jednotek v Třeboradicích a Miškovicích.

Tabulka č. 26: Dostupnost a zastoupení potravinářských prodejen v MČ Praha-Čakovice

počet obyvatel MČ	9 172	počet prodejen: 2					
		hypermarkety		supermarkety		diskontně orientované prodejny	
počet obyvatel na 1 prodejnu	4 586		--		--		
			1		--		
počet obyvatel MČ žijících v docházkové vzdálenosti do 500 metrů od prodejny	3 421		--		--		--
			--		--		--
podíl obyvatel MČ žijících v docházkové vzdálenosti do 500 metrů od prodejny	37,3 %		--			superety	
			--				1

Zdroj: STR URM

Mapka č. 23: Rozmístění potravinářských prodejen v MČ Praha-Čakovice

Zdroj: STR URM

4.24 Městská část Praha-Dubeč

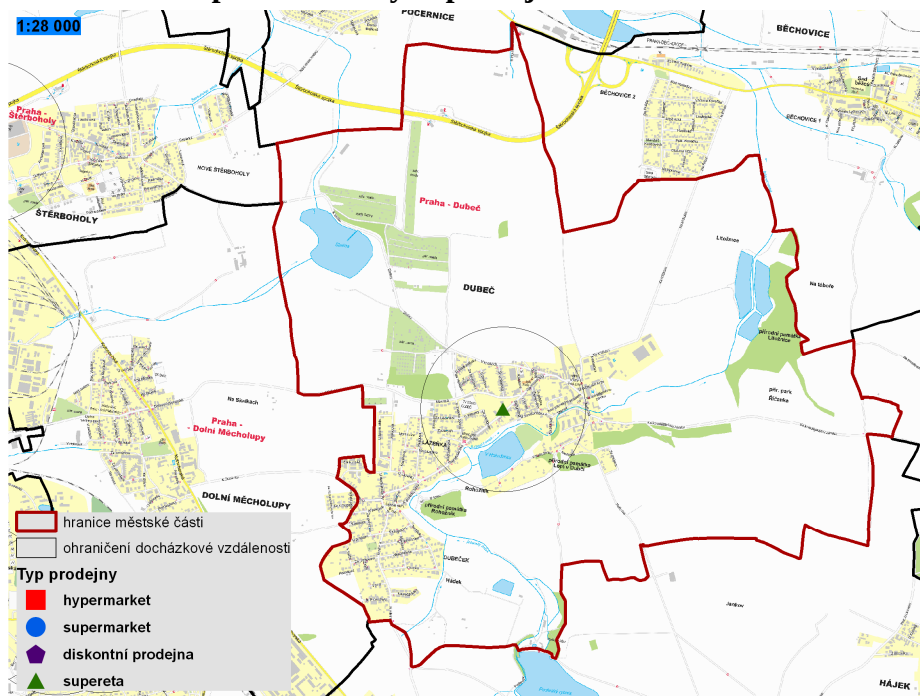
V malé městské části Praha-Dubeč se nachází menší samoobslužná prodejna provozovaná společností Tesco, v jejíž docházkové vzdálenosti žije téměř polovina obyvatel této městské části. Můžeme konstatovat, že ostatní pražské městské části s počtem obyvatel odpovídajícím městské části Praha-Dubeč ve většině případů nemají na svém území žádnou provozní jednotku potravinářského obchodního řetězce. Z tohoto hlediska lze tedy hodnotit občanskou vybavenost Dubeče kladně.

Tabulka č. 27: Dostupnost a zastoupení potravinářských prodejen v MČ Praha-Dubeč

počet obyvatel MČ	2 888	počet prodejen: 1					
		hypermarkety		supermarkety		diskontně orientované prodejny	
počet obyvatel na 1 prodejnu	2 888		--		--		
			--		--		
počet obyvatel MČ žijících v docházkové vzdálenosti do 500 metrů od prodejny	1 421		--		--		--
			--		--		--
podíl obyvatel MČ žijících v docházkové vzdálenosti do 500 metrů od prodejny	49,2 %		--			superety	
			--				1

Zdroj: STR URM

Mapka č. 24: Rozmístění potravinářských prodejen v MČ Praha-Dubeč

Zdroj: STR URM

4.25 Městská část Praha-Libuš

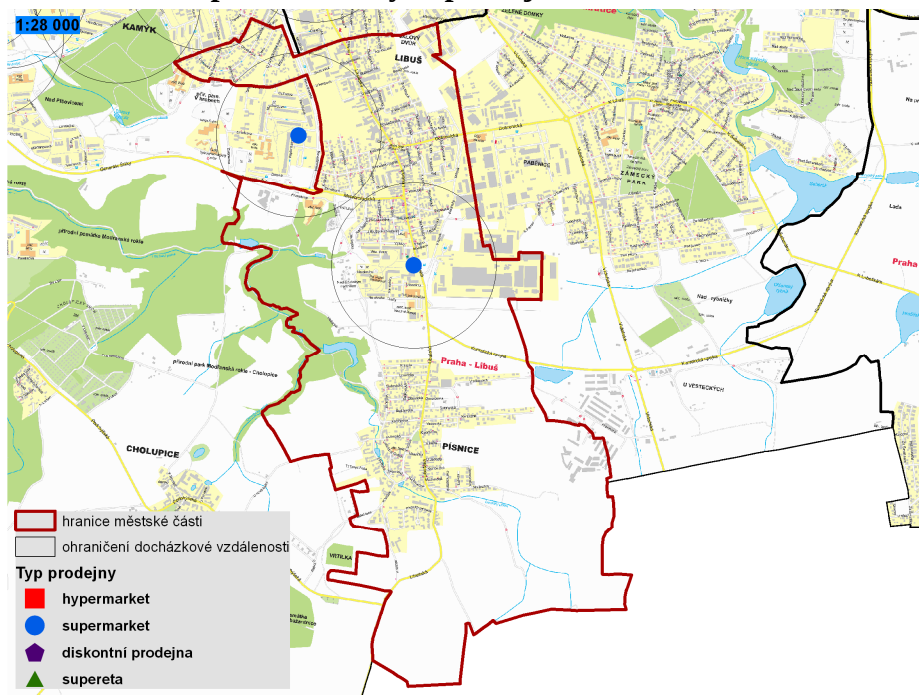
V městské části Praha-Libuš bydlí téměř 62 % obyvatel ve vzdálenosti do 500 metrů od plnosortimentní potravinářské prodejny. Hodnota tohoto podílu je relativně vysoká vzhledem ke skutečnosti, že na území této městské části se nachází pouze jedna námi analyzovaná provozní jednotka, a to supermarket Albert. Část obyvatel Libuše však může pohodlně docházet i do další provozovny Albert nacházející se na území sousední Prahy 12. V rámci městské části Praha-Libuš nemají v docházkové vzdálenosti plnosortimentní provozní jednotku především obyvatelé Písnice.

Tabulka č. 28: Dostupnost a zastoupení potravinářských prodejen v MČ Praha-Libuš

počet obyvatel MČ	9 600	počet prodejen: 1					
		hypermarkety		supermarkety		diskontně orientované prodejny	
počet obyvatel na 1 prodejnu	9 600		--		1		--
			--		--		
počet obyvatel MČ žijících v docházkové vzdálenosti do 500 metrů od prodejny	5 928		--		--		--
			--		--		--
podíl obyvatel MČ žijících v docházkové vzdálenosti do 500 metrů od prodejny	61,8 %		--			superety	
			--				--

Zdroj: STR URM

Mapka č. 25: Rozmístění potravinářských prodejen v MČ Praha-Libuš

Zdroj: STR URM

4.26 Městská část Praha-Nebošice

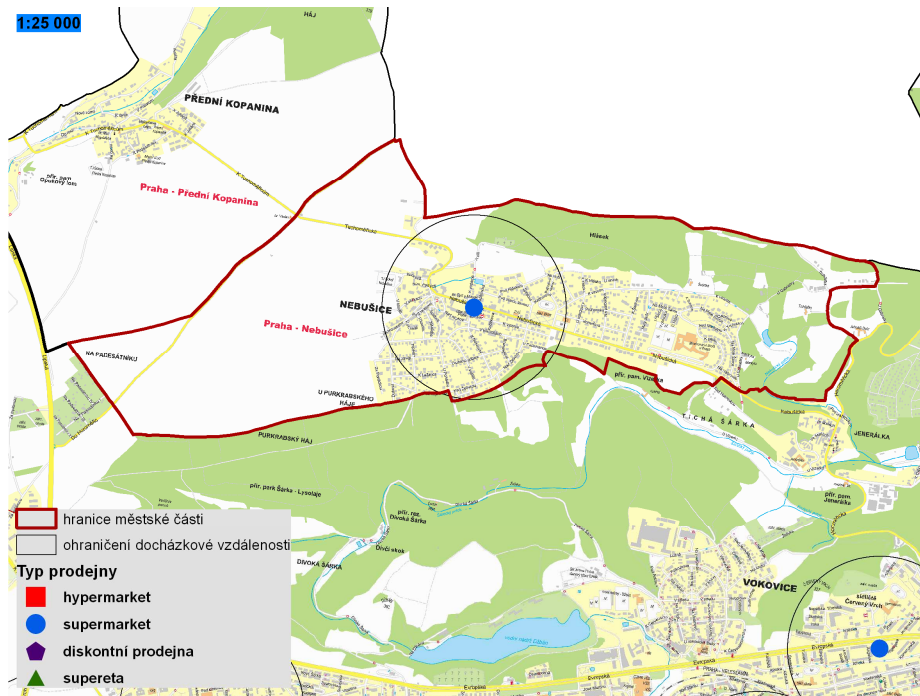
Přítomnost supermarketu Albert lze v městské části Praha-Nebošice hodnotit jako překvapivou, vzhledem k nízkému počtu obyvatel této městské části. V docházkové vzdálenosti do 500 metrů od tohoto supermarketu bydlí téměř 59 % obyvatel Nebošic. V kontextu okrajových městských částí Prahy jde o nadprůměrný počet.

Tabulka č. 29: Dostupnost a zastoupení potravinářských prodejen v MČ Praha-Nebošice

počet obyvatel MČ	3 110	počet prodejen: 1					
		hypermarkety		supermarkety		diskontně orientované prodejny	
počet obyvatel na 1 prodejnu	3 110		--		1		--
			--		--		
počet obyvatel MČ žijících v docházkové vzdálenosti do 500 metrů od prodejny	1 826		--		--		--
			--		--		--
podíl obyvatel MČ žijících v docházkové vzdálenosti do 500 metrů od prodejny	58,7 %		--			superety	
			--				--

Zdroj: STR URM

Mapka č. 26: Rozmístění potravinářských prodejen v MČ Praha-Nebošice

Zdroj: STR URM

4.27 Městská část Praha-Řeporyje

Městská část Praha-Řeporyje je v rámci naší analýzy specifická v tom, že ačkoliv se na jejím území nacházejí dvě provozní jednotky potravinářských obchodních řetězců, podíl obyvatel bydlících v jejich docházkové vzdálenosti je zanedbatelný. Jak hypermarket Makro, tak i supermarket Billa totiž těsně přiléhají k území městské části Prahy 13 a od intravilánu Řeporyjí jsou značně vzdálené.

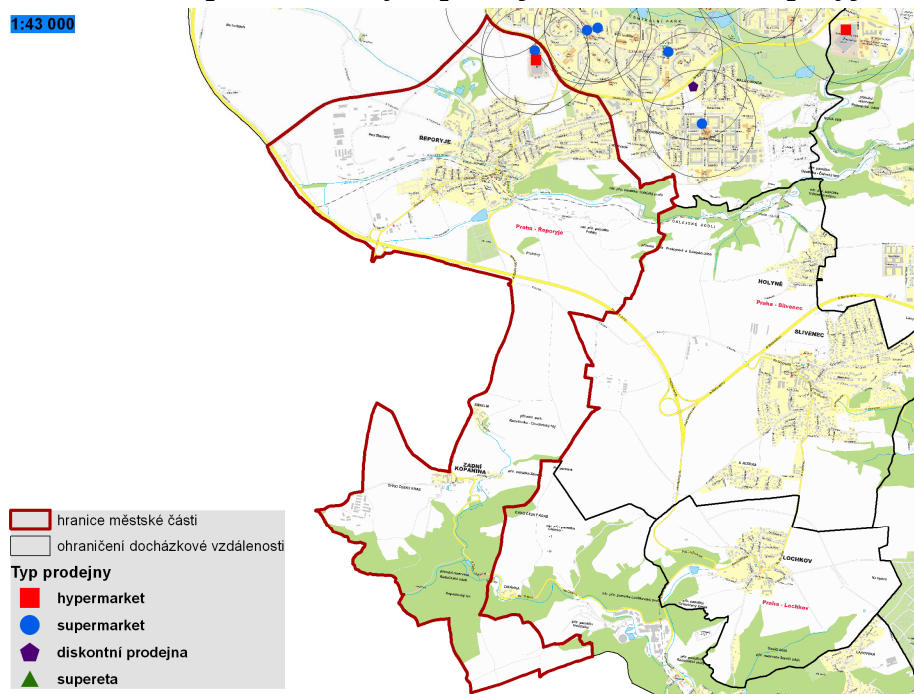
Tabulka č. 30: Dostupnost a zastoupení potravinářských prodejen v MČ Praha-Řeporyje

počet obyvatel MČ	3 917	počet prodejen: 2					
		hypermarkety		supermarkety		diskontně orientované prodejny	
počet obyvatel na 1 prodejnu	1 959		--		--		--
			--		1		
počet obyvatel MČ žijících v docházkové vzdálenosti do 500 metrů od prodejny	71		--		--		--
			--		--		--
podíl obyvatel MČ žijících v docházkové vzdálenosti do 500 metrů od prodejny	1,8 %		1			superety	
			--				--

Zdroj: STR URM

Mapka č. 27: Rozmístění potravinářských prodejen v MČ Praha-Řeporyje

1:43 000

Zdroj: STR URM

4.28 Městská část Praha-Štěrboholy

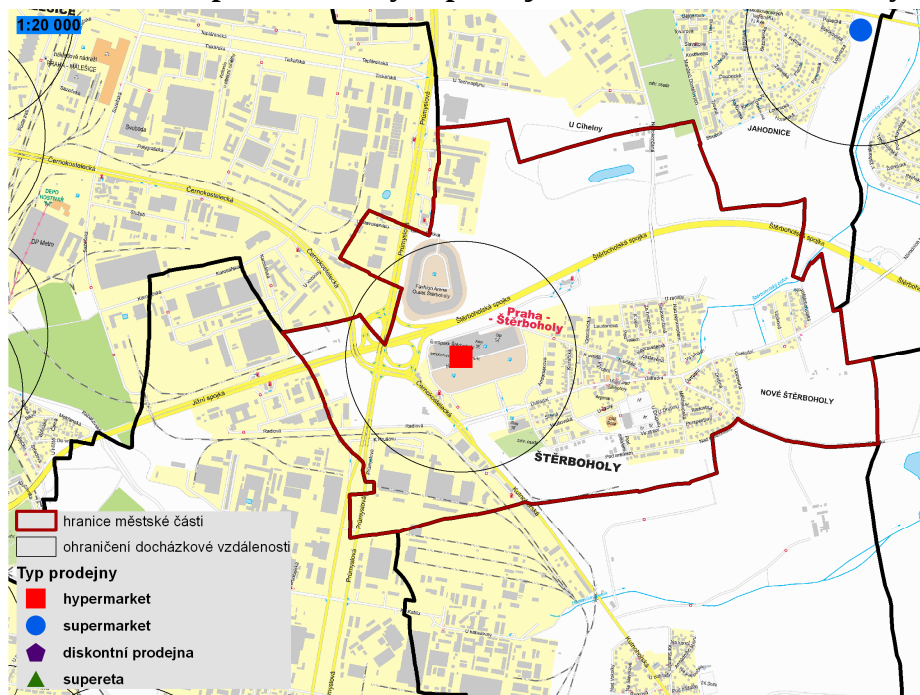
Na území městské části Praha-Štěrboholy se nachází významné obchodní centrum Europark Štěrboholy, ve kterém je umístěn hypermarket Interspar. V jeho docházkové vzdálenosti bydlí téměř třetina obyvatel této městské části. Jak již jsme však uvedli výše v rámci této analýzy, lokalizace velkých obchodních center a vysokokapacitních hypermarketů na území malých městských částí nikterak nesouvisí s potřebou zajištění jejich občanské vybavenosti.

Tabulka č. 31: Dostupnost a zastoupení potravinářských prodejen v MČ Praha-Štěrboholy

počet obyvatel MČ	1 833	počet prodejen: 1					
		hypermarkety		supermarkety		diskontně orientované prodejny	
počet obyvatel na 1 prodejnu	1 833		--		--		
			--		--		
počet obyvatel MČ žijících v docházkové vzdálenosti do 500 metrů od prodejny	601		1		--		--
			--		--		--
podíl obyvatel MČ žijících v docházkové vzdálenosti do 500 metrů od prodejny	32,8 %		--			superety	
			--				--

Zdroj: STR URM

Mapka č. 28: Rozmístění potravinářských prodejen v MČ Praha-Štěrboholy

Zdroj: STR URM

4.29 Městská část Praha-Vinoř

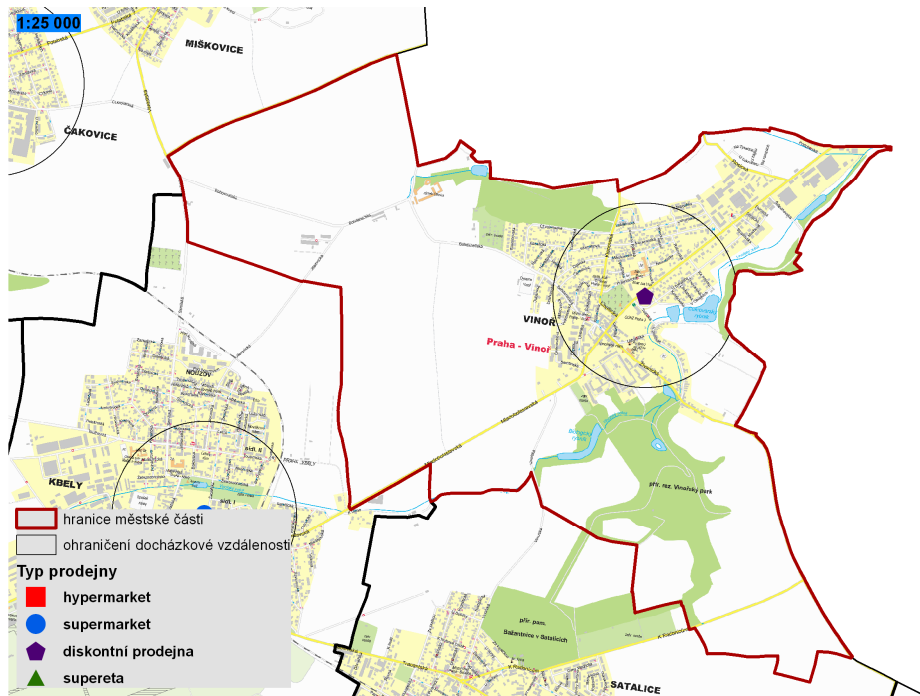
Ve Vinoři se nachází jediná plnosortimentní potravinářská provozní jednotka, kterou je diskontně orientovaná prodejna Norma. V docházkové vzdálenosti do 500 metrů od ní bydlí bezmála 70 % obyvatel této městské části, což je sice hodnota odpovídající celopražskému průměru, ale zároveň také nejvyšší hodnota v kontextu městských částí ve vnějším pásmu hlavního města.

Tabulka č. 32: Dostupnost a zastoupení potravinářských prodejen v MČ Praha-Vinoř

počet obyvatel MČ	3 488	počet prodejen: 1					
		hypermarkety		supermarkety		diskontně orientované prodejny	
počet obyvatel na 1 prodejnu	3 488		--		--		
			--		--		
počet obyvatel MČ žijících v docházkové vzdálenosti do 500 metrů od prodejny	2 437		--		--		1
			--		--		--
podíl obyvatel MČ žijících v docházkové vzdálenosti do 500 metrů od prodejny	69,9 %		--			superety	
			--				--

Zdroj: STR URM

Mapka č. 29: Rozmístění potravinářských prodejen v MČ Praha-Vinoř

Zdroj: STR URM

4.30 Městská část Praha-Zbraslav

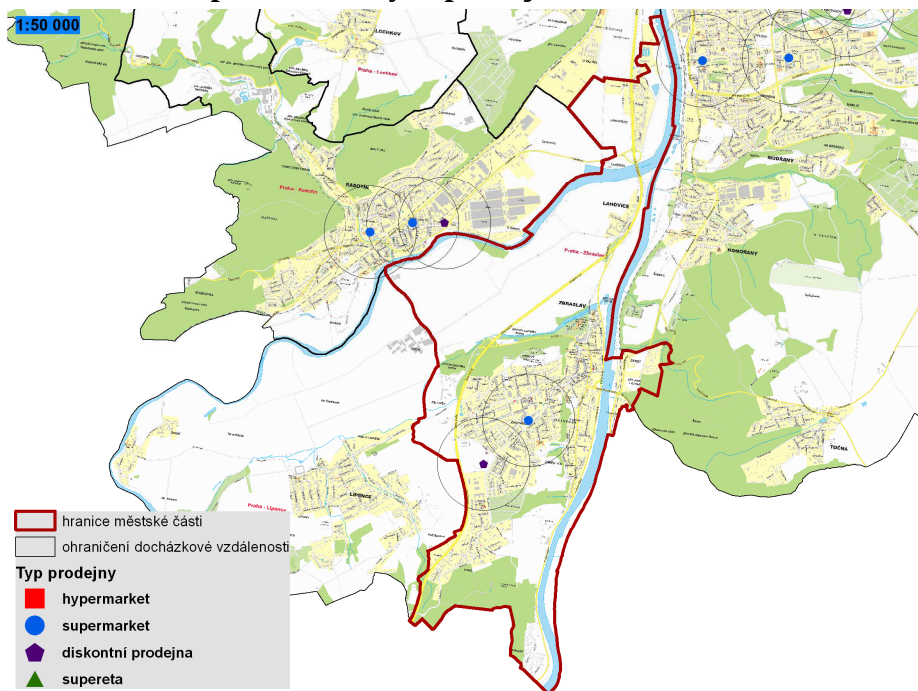
Obyvatelé Zbraslavi mají na území své městské části možnost nákupu kompletního potravinářského zboží v supermarketu Albert nebo v diskontně orientované prodejně Lidl. Téměř dvě třetiny obyvatel městské části bydlí v docházkové vzdálenosti do 500 metrů od jedné z těchto dvou provozních jednotek. Zbývá více jak třetina obyvatel, která nemá v dosahu bydliště žádnou plnosortimentní potravinářskou prodejnu, bydlí především v okrajových částech Zbraslavi, případně v těsné blízkosti řeky Vltavy, v Lahovicích a Lahovičkách.

Tabulka č. 33: Dostupnost a zastoupení potravinářských prodejen v MČ Praha-Zbraslav

počet obyvatel MČ	8 851	počet prodejen: 2					
		hypermarkety		supermarkety		diskontně orientované prodejny	
počet obyvatel na 1 prodejnu	4 426		--		1		1
			--		--		
počet obyvatel MČ žijících v docházkové vzdálenosti do 500 metrů od prodejny	5 641		--		--		--
			--		--		--
podíl obyvatel MČ žijících v docházkové vzdálenosti do 500 metrů od prodejny	63,7 %		--			superety	
			--				--

Zdroj: STR URM

Mapka č. 30: Rozmístění potravinářských prodejen v MČ Praha-Zbraslav

Zdroj: STR URM

4.31 Městská část Praha-Zličín

Na území městské části Praha-Zličín vznikla v uplynulém období v blízkosti Rozvadovské spojky a konečné stanice metra významná obchodní zóna, která zasahuje i na území sousední Prahy 13. Velmi blízko od sebe jsou zde lokalizovány tři velké hypermarkety: Interspar, Globus a již na území Prahy 13 Tesco. Tyto vysokokapacitní provozní jednotky jsou vzhledem ke svému pojetí lokalizovány ve větší vzdálenosti od obytné zástavby, v důsledku čehož pouze necelých 10 % obyvatel Zličína bydlí ve vzdálenosti do 500 metrů od těchto velkých provozních jednotek. Drtivá většina obyvatel Zličína (a Sobína) je tedy odkázána při návštěvě plnosortimentní potravinářské prodejny na využívání osobního automobilu, případně městskou hromadnou dopravu.

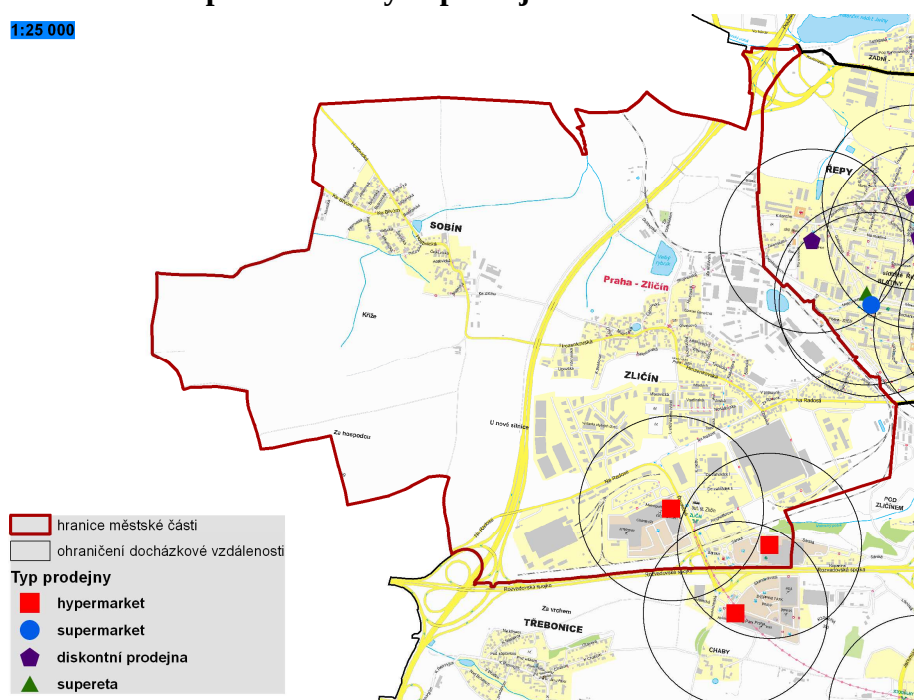
Tabulka č. 34: Dostupnost a zastoupení potravinářských prodejen v MČ Praha-Zličín

počet obyvatel MČ	3 560	počet prodejen: 2					
		hypermarkety		supermarkety		diskontně orientované prodejny	
počet obyvatel na 1 prodejnu	1 780		--		--		--
			1		--		
počet obyvatel MČ žijících v docházkové vzdálenosti do 500 metrů od prodejny	347		1		--		--
			--		--		--
podíl obyvatel MČ žijících v docházkové vzdálenosti do 500 metrů od prodejny	9,8 %		--			superety	
			--				--

Zdroj: STR URM

Mapka č. 31: Rozmístění potravinářských prodejen v MČ Praha-Zličín

1:25 000

Zdroj: STR URM

4.32 Ostatní městské části

V ostatních pražských městských částech, které nebyly uvedeny v rámci podkapitol 4.1 až 4.31, není umístěna ani jedna plnosortimentní prodejna, která by byla provozována některým z potravinářských obchodních řetězců.

To však nemusí nutně znamenat, vzhledem k územním přesahům z okolních městských částí, že by všichni obyvatelé těchto městských částí neměli možnost nákupu plného potravinářského sortimentu v docházkové vzdálenosti. Například 36 % obyvatel městské části Praha-Petrovice a 35 % obyvatel městské části Praha-Újezd žije ve vzdálenosti do 500 metrů od kapacitní potravinářské prodejny, ačkoliv se v těchto městských částech žádná nenachází. Obyvatelé však mohou využívat prodejen v městské části Praha 15, resp. Praha 11. Obdobné případy možnosti využívání těchto územních přesahů registrujeme v menším měřítku i u městských částí Praha-Dolní Počernice (14 % obyvatel ve vzdálenosti 500 metrů od plnosortimentní potravinářské prodejny), Praha-Troja (6 %), Praha-Kunratice (2 %), Praha Ďáblice, Praha-Dolní Chabry a Praha-Řeporyje (necelá 2 %).

V 19 pražských městských částech však nemá ani jeden obyvatel možnost nákupu v prodejně s plným potravinářským sortimentem, která by byla lokalizována v docházkové vzdálenosti od bydliště (tj. 500 m). Společnými znaky těchto městských částí je nízký počet obyvatel a periferní lokace v rámci Prahy. Zde je jejich kompletní výčet:

- Praha-Běchovice
- Praha-Benice
- Praha-Březiněves
- Praha-Dolní Měcholupy
- Praha-Klánovice
- Praha-Koloděje
- Praha-Kolovraty
- Praha-Královice
- Praha-Křeslice
- Praha-Lipence
- Praha-Lochkov
- Praha-Lysolaje
- Praha-Nedvězí
- Praha-Přední Kopanina
- Praha-Satalice
- Praha-Slivenec
- Praha-Suchdol
- Praha-Šeberov
- Praha-Velká Chuchle

Použité informační zdroje a literatura

Literatura:

BEDNÁŘ, P., *Internacionalizace a trendy maloobchodu v ČR*. In KOŽELOUH, J. (ed.) *Nákupní řetězce – nové výzvy*. Brno: NESEHNUTÍ, 2008.

KUNC, J., TONEV, P., GREPLOVÁ, Z., SZCZYRBA, Z.: *Perspektivy nákupních center v České republice s důrazem na lokalizaci v urbánním prostředí – příklad města Brna*. In: *Urbanismus a územní rozvoj*. Brno: Ústav územního rozvoje, 2012, roč. XV, č. 2, s. 14-20. ISSN 1212-0855.

PRAŽSKÁ, L., JINDRA, J. *Obchodní podnikání, 2. přepracované vydání*. Praha: Management Press, 2002.

PREISINGEROVÁ, R. *Transformace maloobchodní sítě v České republice (regionální a ekonomické aspekty)*. Brno, 2010. Diplomová práce na Ekonomicko-správní fakultě Masarykovy univerzity. Vedoucí diplomové práce RNDr. Josef Kunc, Ph.D.

SZCZYRBA, Z. *Trendy ve vývoji maloobchodu v ČR – geografická realita*. In: *O hypermarketech veřejně*. Brno: NESEHNUTÍ, 2002.

SZCZYRBA, Z.: *Maloobchod v ČR po roce 1989: vývoj a trendy se zaměřením na geografickou organizaci*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2005.

Internetové zdroje:

- Aktuálně.cz <<http://aktualne.centrum.cz/ekonomika/nakupy/clanek.phtml?id=739254>>
- Incoma GfK <<http://www.incoma.cz/cz/ols/reader.aspx?msg=1217&lng=CZ&ctr=203>>
- Marketing&Media <<http://mam.ihned.cz/c1-22200770>>
- Obchodní centra.cz <<http://www.obchodnicentra.cz/rj.php?id=00765>>
- ROPID: Regionální plán Pražské integrované dopravy na rok 2012 s výhledem na období 2013-2016
<http://www.ropid.cz/download.php?s=1&idg=138&i=1&id=1287&file=%2Fdata%2FGalleries%2F138%2Fd1287_1_dopravni-plan-pid-2012-2016.pdf&Lang=cs>
- Stavební fórum <<http://www.stavebni-forum.cz/cs/article/20832/hypermarkety-expanze-do-regionu/>>
- Tesco ČR <<http://corporate.itesco.cz/tiskova-zprava.html?id=684>>
- Wikipedia <http://cs.wikipedia.org/wiki/Seznam_obchodních_řetězců_působících_v_Česku>